

Budgetinformation

2026

TØNDER KOMMUNE

Indhold

Forord	3
Generelle bemærkninger	4
Budgettets indtægter.....	7
Økonomiaftalen.....	8
Befolkningsudviklingen	8
Skatter	9
Tilskud og udligning	10
Udligningsreform	11
Sanktionslovgivning	11
Budgettets driftsudgifter.....	12
Serviceudgifter	12
Servicerammen.....	13
De væsentligste forudsætninger i forhold til servicerammen:	13
Uden for servicerammen.....	13
Indkomstoverførsler	13
Anlæg og investeringer	14
Investeringsoversigt	15
Fagudvalg	16
Generelt	17
Økonomiudvalget.....	18
Generelt.....	18
Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag	18
Investeringsoversigt – Økonomiudvalget.....	19
Teknik og Miljøudvalget.....	21
Generelt.....	21
Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag	21
Investeringsoversigt – Teknik og Miljøudvalget.....	21
Socialudvalget.....	23
Generelt.....	23
Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag	23
Tilbud til børn og unge.....	23
Investeringsoversigt – Socialudvalget.....	24
Sundhedsudvalget.....	25
Generelt.....	25
Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag	25
Investeringsoversigt – Sundhedsudvalget.....	26

Kultur- og Fritidsudvalget.....	27
Generelt.....	27
Investeringsoversigt – Kultur- og Fritidsudvalget	27
Arbejdsmarkedsudvalget	28
Generelt.....	28
Børn- og Skoleudvalget.....	29
Generelt.....	29
Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag	29
Investeringsoversigt – Børn- og Skoleudvalget	30
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget	32
Generelt.....	32
Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag	32
Investeringsoversigt – Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget	32
Bevillingsregler.....	35
Driftsbevillinger	35
Anlægsbevillinger.....	35
Finansielle konti	37
Tillægsbevillinger.....	37
Budgetomplaceringer.....	38
Overførsel af bevilling til efterfølgende år	38
Opsparing/lån – Serviceramme (Drift)	38
Anlægsbevillinger.....	39
Netto- / bruttobevillingsprincip.....	40
Kompetencer i økonomistyringen.....	40
Bevillingsoversigt	41
Budgetforudsætninger	46
Forudsætninger.....	46
Skatter.....	47
Generelle tilskud	48
Anvendte pris- og lønskøn	49

Tønder Kommune – Sammen om den borgernære velfærd

Budgettet udstikker de økonomiske og indholdsmæssige rammer for 2026 samt overslagsårene 2027–2029.

Med udgangspunkt i en økonomisk sund og velkonsolideret kommune viser Kommunalbestyrelsen med budgettet for 2026 sammenhold omkring et budget, hvor der er plads til en række initiativer, som understøtter den borgernære velfærd og udvikling i Tønder Kommune.

Økonomaftalen mellem KL og Regeringen for 2026 tilføjer samlet den kommunale serviceramme 3,2 mia. kr.

Aftalen afspejler en fortsat politisk vilje til at styrke den borgernære velfærd og imødekommer de demografiske og strukturelle udfordringer, som kommunerne står overfor. Midlerne skal blandt andet understøtte dagtilbud, folkeskoler og ældrepleje og bidrage til at sikre et robust fremtidssikret velfærdssystem.

Som en del af Økonomaftalen videreføres det ekstraordinære finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. fra 2025 til 2026. Tønder Kommune får 19,1 mio. kr. af dette i ekstraordinært tilskud. Derudover har Tønder Kommune fået en andel af puljen på 800 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede kommuner, nemlig 15 mio. kr.

Samlet set indeholder budgettet for 2026-2029 nye velfærdsinitiativer for i alt 51 mio. kr. og et anlægsprogram med nye og igangværende projekter for i alt 426 mio. kr. over den 4-årige budgetperiode.

Tønder Kommunes økonomiske politik for 2023-2026 har som overordnet mål at fastholde den strukturelle balance gennem et overskud på den ordinære drift, som kan finansiere et fornuftigt anlægsniveau. For fortsat at sikre dette økonomiske råderum til nye politiske prioriteringer er der sket omprioritering inden for servicerammen.

For god ordens skyld vil jeg også nævne, at vi med dette budget fortsat holder skatten i ro i Tønder Kommune, ligesom vi bidrager til at overholde økonomaftalen mellem kommunerne og regeringen.

God fornøjelse med læsningen.

Jørgen Popp Petersen
Borgmester

Generelle bemærkninger

Budgetarbejdet

Budgetprocessen for 2026 er gennemført med afsæt i den Økonomiske politik for 2023-2026 samt budgetforliget, som blev indgået mellem alle partier i Kommunalbestyrelsen i forbindelse med vedtagelsen af budget 2026.

Overordnede mål

Den strukturelle balance skal sikre en økonomisk sund og velkonsolideret kommune.

Overskud på ordinær drift skal have en størrelse, der kan finansiere det valgte serviceniveau, investeringer i anlæg og plads til udviklingsinitiativer.

Anlægsramme på et niveau omkring 80 mio. kr. skal sikre vedligeholdelse af kommunens kapitalapparat som veje og bygninger m.v. samt investeringer i struktur, kapacitetstilpasning og strategiske udviklingsinitiativer med fokus på positiv indvirkning på driften.

Langfristet gæld pr. indbygger (ekskl. ældreboliglån og indefrosne feriemidler) ligger **altid under 8.000 kr. pr. indbygger**.

Den gennemsnitlige **kassebeholdning** skal være på **minimum 200 mio. kr.**

Andre hensigtserklæringer

- At der kontinuerligt arbejdes med tilpasning og omprioritering mellem serviceområderne gennem demografimodeller på de store serviceområder som flytter budgetmidler til variable udgifter mellem politikområder.
- Analyser, overvejelser og beslutninger omkring struktur- og kapacitetstilpasning på relevante områder som sikrer tilpasning af de faste udgifter.
- At behovet for midler til ny drift og/eller omprioritering besluttet i forbindelse med udmelding om de økonomiske rammer for den årlige budgetlægning.
- At Økonomiudvalget senest ved rammeudmeldingen, aktivt tager stilling til hvilke konkrete redskaber som yderligere skal anvendes til sikring af balance og nødvendigt prioriteringsrum.
- At fagudvalg kan fordele reduktionerne fleksibelt mellem budgetår og politikområder inden for de rammer Økonomiudvalget fastsætter.
- At budgettet til indkomstoverførsler tager udgangspunkt i de statslige skøn for kommunens udgifter reguleret for ændringer i folketallet.
- At budgettet til aktivitetsbestemt medfinansiering tager udgangspunkt i de statslige skøn for kommunens udgifter reguleret for ændringer i folketallet.
- Vi er loyale over for forhandlingsresultatet mellem regering og KL.
- Beskatningsniveauet fastholdes lavere end gennemsnittet af kommunerne i Region Syddanmark.

Ved budgetlægningen inddrages medarbejdere via MED systemet og HMU-repræsentanter deltager som observatører på budgetseminaret.

Budgetarbejdet for 2026 er tilrettelagt med henblik på at udarbejde et budget, der er i overensstemmelse med den økonomiske politik, og som samtidig skaber et råderum til at understøtte den ønskede udvikling i kommunen.

Budgetseminaret blev afholdt den 2. og 3. september 2025, hvor der blev indgået et bredt forlig mellem alle partier i Tønder Kommunes kommunalbestyrelse om Budget 2026 med overskriften **"Tønder Kommune – Sammen om den borgernære velfærd"**.

Det brede budgetforlig er grundlaget for budget 2026-2029 og er kendetegnet ved et fokus på at bevare og styrke kommunens store velfærdsområder.

Kommunalbestyrelsen er enige om at prioritere

- En markant styrkelse af skole- og dagtilbudsområdet
- Fastholdelse af fokus på udvikling af kernevelfærden til borgerne
- Styrket indsats for kommunens mest udsatte borgere

Budgettet 2026-2029

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
A. Driftsvirksomhed				
Indtægter (i årets priser)				
Skatter	-1.997,7	-2.016,4	-1.991,5	-2.133,0
Generelle tilskud m.v.	-1.217,9	-1.261,9	-1.368,6	-1.303,1
Indtægter i alt	-3.215,6	-3.278,3	-3.360,0	-3.436,1
Driftsudgifter (År 2026-prisniveau)				
Servicerammen	2.202,4	2.183,9	2.165,4	2.154,2
Uden for servicerammen	153,4	153,4	153,4	153,4
Indkomstoverførsler	763,6	754,5	760,4	751,2
DRIFTSVIRKSOMHED - I ALT	3.119,4	3.091,8	3.079,2	3.058,9
Pris og lønstigninger (drift)		97,8	198,4	300,6
Renter	-5,8	-4,8	-3,9	-3,5
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-102,0	-93,5	-86,3	-80,1
ANLÆGSUDGIFTER - I ALT	102,9	111,7	107,6	103,3
Pris og lønstigninger (anlæg)		3,5	6,9	10,2
RESULTAT AF SKATTEFINANSIERET OMRÅDE	1,0	21,5	28,3	33,4
RESULTAT AF BRUGERFINANSIERET OMRÅDE	0,0	0,0	0,0	0,0
Optagne lån (langfristet gæld)	-24,0	-5,0	-5,0	-5,0
Afdrag på lån (langfristet gæld)	29,9	30,9	32,0	33,1
Afdrag på lån (langfristet gæld) - Ældreboliger	8,6	8,6	8,7	8,7
Øvrige finansforskydninger	-18,7	-18,7	-18,7	-18,8
I alt	-4,2	15,9	17,0	18,0
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	-3,2	37,7	45,3	51,4
(Positive tal = udgifter/forbrug af likvide aktiver)				
(Negative tal = indtægter/opsparing af likvide aktiver)				
Likvide aktiver - Forventet ultimo 2025 = 470 mio. kr.				
Forventet gns. Kassebeholdning	473,2	435,5	390,3	338,9

Budgettet – overordnet

Overskud af ordinær drift udgør i budgetåret 2026 102,0 mio. kr. I perioden 2026-2029 er det samlede overskud 361,9 mio. kr. eller gennemsnitlig 90,5 mio. kr. Overskud af drift skal optimalt set finansiere anlægsarbejderne. De udgør 425,6 mio. kr. i perioden.

I perioden optages lån for i alt 39 mio. kr., mens der afdrages gæld med i alt 160,6 mio. kr. Samlet set er forventningen, at gælden ekskl. ældreboliger og indefrosne feriemidler falder med 86,9 mio. kr.

De likvide aktiver forventes at være faldende over hele budgetperioden. I 2026 forventes dog en mindre kasseforøgelse på 3,2 mio. kr. Samlet set skønnes de likvide aktiver at falde fra 470 mio. kr. primo 2026 til 338,9 mio. kr. ultimo 2029. Den gennemsnitlige kassebeholdning i perioden anslås til 409,5 mio. kr.

Budgettet overordnet – Den økonomiske politik

Budgetoversigt og økonomiske måltal	2026	2027	2028	2029	Gns.	Måltal
Resultat af ordinær drift	-102,0	-93,5	-86,2	-80,1	-88,9	*)
Anlæg - niveau på ca. 80 mio. kr. årligt	102,9	111,7	107,6	103,3	106,4	ca. 80 mio. kr. årligt
Gennemsnitlig kassebeholdning i henhold til kassekreditreglen i mio. kr.	473,2	435,5	390,3	338,9	409,5	gns. 200 mio. kr.
Langfristet gæld i 1.000 kr. (Ekskl. Ældreboliger og Indefrosne feriemidler)	7.027	6.334	5.604	4.836	5.950	< 8.000 kr. pr. indb.

*) Overskud på ordinær drift skal have en størrelse, der kan finansiere det valgte serviceniveau, investeringer i anlæg og plads til udviklingsinitiativer.

Overordnet lever budgetforslaget i 2026 op til alle 4 økonomiske måltal som Kommunalbestyrelsen har fastsat i den økonomiske politik 2023-2026.

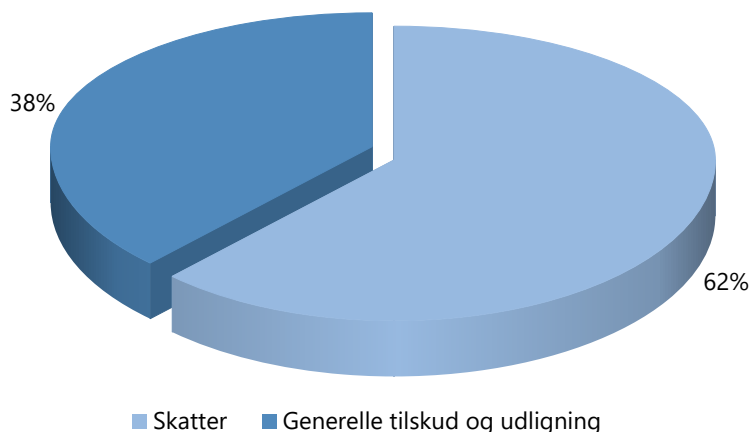
I 2027 – 2029 kan overskuddet på ordinær drift kun delvist finansiere anlægsniveauet. Dette forklarer kassetrækket i perioden på ca. 130 mio. kr.

Principperne for "farvemarkering" er således:

Afvigelse < 5 %
Afvigelse 5-10 %
Afvigelse >10%

Budgettets indtægter

Indtægterne udgør i budgetåret 2026 i alt 3.215,6 mio. kr. Indtægterne består af skatter samt generelle tilskud og udligning.

Som det fremgår udgør skatteindtægterne 62 %, mens generelle tilskud og udligning udgør 38 %

Årets priser i mio. kr.	Budget 2026	2027	Overslagsår 2028	2029
A. Driftsvirksomhed				
Indtægter				
Skatter	-1.997,7	-2.016,4	-1.991,5	-2.133,0
Indkomstskatter	-1.868,1	-1.863,0	-1.925,5	-1.992,3
Afregning af forskelsbeløb		-18,4	71,7	
Selskabsskatter	-27,5	-32,6	-33,1	-33,9
Dødsboskat & Forskerskat	-3,2	-0,1	0,0	0,0
Grundskyld & dækningsafgift	-99,0	-102,3	-104,6	-106,8
Generelle tilskud m.v.	-1.217,9	-1.261,9	-1.368,6	-1.303,1
Udligning og generelle tilskud	-1.039,5	-1.098,4	-1.201,8	-1.156,7
Heraf efterregulering af tidligere tilskudsår		-44,3	-97,1	
Udligning udlændinge	3,0	2,9	2,8	2,8
Bidrag til regioner, udvikling	4,7	4,8	4,9	5,0
Særlige tilskud	-186,1	-152,2	-155,4	-154,2
Heraf:				
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	-3,4	-3,5	-3,6	-3,7
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-7,1	-7,4	-7,6	-7,8
Tilskud til en værdig ældrepleje	-9,5	-9,8	-10,2	-10,5
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	-10,0	-10,3	-10,6	-11,0
Tilskud til bedre dagtilbud	-0,9	-1,0	-1,0	-1,0
Kompens. vedr. nettotab - ændring i dækningsafgiften	-4,5	-4,5	-4,5	0,0
Tilskud til udsatte yder- og ø-kommuner	-55,5	-57,3	-59,1	-61,0
Tilskud til grænsenære kommuner	-10,6	-11,0	-11,3	-11,7
VE-tilskud 2026	-2,9			
Tilskud til vanskeligt stillede kommuner §16	-15,0	0,0	0,0	0,0
Særlig finansieringstilskud	-19,1	-19,1	-19,1	0,0
Tilskud til kommuner med vanskelige øk.vilkår §17	-14,6	-14,6	-14,6	-14,6
Særligt finansieringstilskud	-32,8	-32,8	-32,8	-32,8
Indtægter i alt	-3.215,6	-3.278,3	-3.360,0	-3.436,1

Økonomiaftalen

Regeringen og KL indgik en aftale om den kommunale økonomi den 27. maj 2025 og den 1. juli 2025 udsendte Indenrigs- og Sundhedsministeriet endelig udmelding af tilskud og udligning for 2026.

Aftalen tilføjer samlet den kommunale serviceramme 3,2 mia. kr. Løftet af kommunernes økonomi skal særligt prioriteres til velfærden tæt på borgeren og bidrage til trygge rammer i hverdagen for børn, unge og ældre borgere. Regeringen og KL er enige om, at aftalen giver et stærkt afsæt for at prioriteres landets dagtilbud, skoler, plejehjem og fritidstilbud.

Som en del af Økonomiaftalen videreføres det ekstraordinære finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. fra 2025 til 2026. Tønder Kommune får 19,1 mio. kr. af dette i ekstraordinært tilskud. Derudover har Tønder Kommune fået en andel af puljen på 800 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede kommuner, nemlig 15 mio. kr.

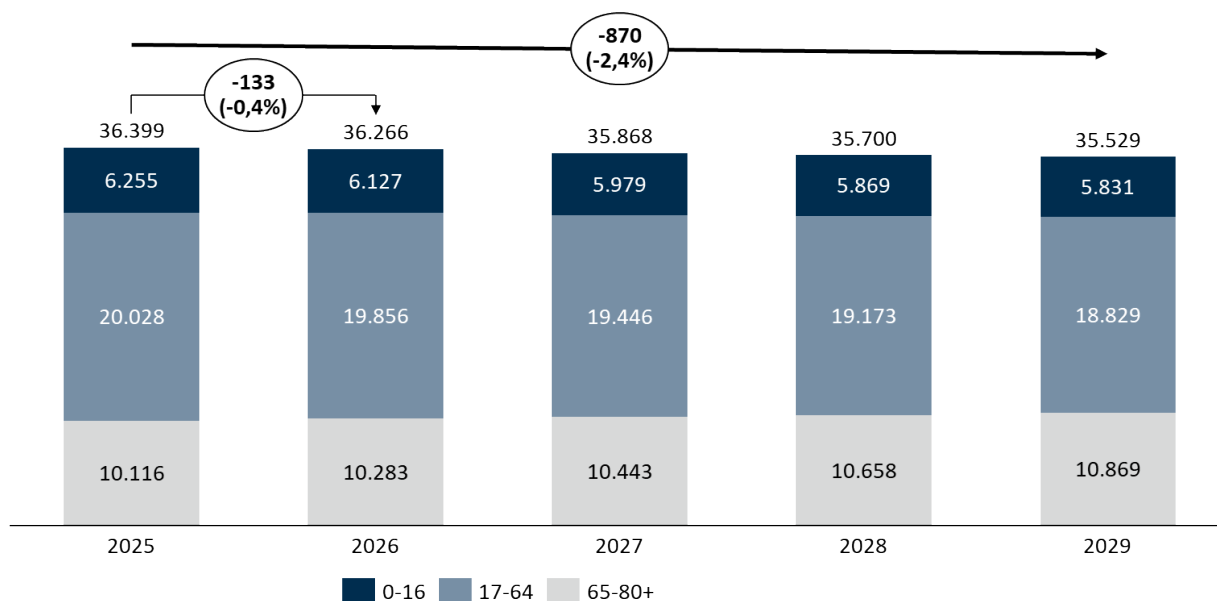
Befolkningsudviklingen

Befolkningsudviklingen har en væsentlig indflydelse på kommunens indtægter i form af skatteindtægter og ressourcefordeling inden for serviceområder som børnepasning, skoler og ældreområdet. Forventningen er at folketallet samlet set falder med 870 borgere i perioden 2025-2029, svarende til ca. 2,4 %. Indtægtssiden er tilpasset ud fra dette fald.

På udgiftssiden er der indarbejdet konsekvenser af demografireguleringsmodeller på dagpasning-, skole- og ældreområdet. Budgettet til indkomstoverførsler er i overslagsårene tilpasset faldet i antallet af 18-64-årige på alle områder.

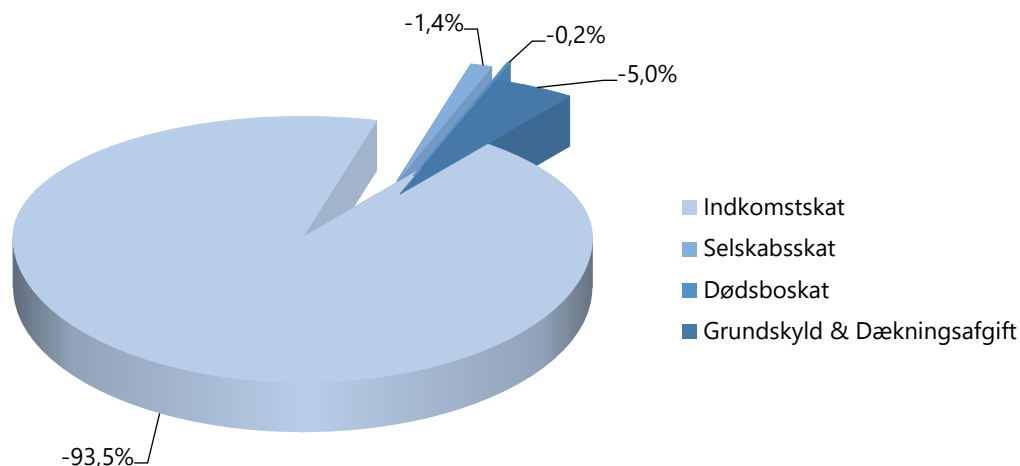
Som en del af budgetforhandlingerne i 2025 er konsekvenser af "servicecheck" af demografimodellen indarbejdet i budgettet.

Som det fremgår af grafen neden for vokser antallet af ældre, mens antallet af børn og erhvervsaktive generelt er faldende.

Skatter

Størstedelen af skatteindtægterne stammer fra indkomstskat, efterfulgt af grundskyld og selskabsskat. Samlet udgør skatteindtægterne 1.997,7 mio. kr.

I forbindelse med budgetlægningen har kommunerne mulighed for at selvbudgettere udskrivningen eller anvende et statsgaranteret beløb. Skatteindtægterne i budgettet for 2026 er baseret på statsgaranti.

Der er budgetteret med en uændret udskrivningsprocent på 25,3% i 2026.

Indkomstskattegrundlaget for 2027-2029 er udarbejdet med udgangspunkt i KL's tilskuds- og skattemodel fra september, som bygger på regeringens økonomiske redegørelse offentliggjort i august.

Ændring af selvbudgetteringsordning

Fra 2026 ændres reglerne for, hvordan kommunerne beregner deres skatteindtægter. Kommunerne kan stadig lave egne skøn over indbyggertal og skattegrundlag, men gevinsten ved det bliver mindre. Til gengæld får kommuner, der vælger statens garanti, større budgetsikkerhed.

Der er også lavet en aftale, som sikrer, at kommuner – som fx Tønder – ikke bliver økonomisk stillet dårligere for tidligere år, uanset hvilken model de har valgt. Derfor har Tønder Kommune medtaget et foreløbigt skøn i budgettet for 2027 og 2028, selvom der stadig er usikkerhed om det endelige beløb.

Grundskyld

Provenuet for grundskyld er beregnet med en grundskyldspromille på 10,80 for øvrige ejendomme og 6,44 for landbrug m.v. De afgiftspligtige grundværdier er udmeldt med statsgarantien.

Med den nye ejendomsskattelov og tilhørende følgelovgivning er der indført ændringer, som påvirker kommunernes økonomi og udligningssystemet.

2021-2023

- Kommunernes tab og gevinster ved nye ejendomsvurderinger neutraliseres fuldt ud.
- Opgørelsen sker først, når de endelige grundværdier er udsendt.

2024–2028

- Stigningsbegrænsningen for grundværdier ophæves.
- Der indføres et nyt loft for grundskyldspromiller.
- For at undgå skævvridning i udligningen anvendes beregningstekniske grundværdier.

Beregningstekniske grundværdier

- Bruges i stedet for de faktiske afgiftspligtige grundværdier i tilskudsudmeldinger.
- Baseret på grundværdier uden ophævelse af stigningsbegrænsningen.
- For 2026 er de fremskrevet fra skøn for 2024.

Formålet er at sikre, at ændringer i ejendomsvurderinger og grundskyld ikke påvirker kommunernes økonomiske balance eller udligningssystemet i overgangsperioden.

Dækningsafgift

Provenu for dækningsafgift udgør i alt 0,699 mio. kr. i 2026.

Selskabsskatter

Selskabsskat vedrørende 2023 afregnes i 2026. Ifølge opgørelsen fra Indenrigs og Sundhedsministeriet udgør afregningen 27,5 mio. kr.

I forbindelse med opgørelse af de generelle tilskud sker der en udligning af 50% af forskellene i selskabsskatteprovenuet. Provenuet i 2027 - 2029 forventes at være stigende.

Som fremskrivning i overslagsårene er anvendt KL's forventninger.

Tilskud og udligning

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Tilskud og Udligning				
Udligning	-535,8	-641,3	-707,2	-636,7
Statstilskud	-496,0	-449,5	-486,9	-512,2
Særlige tilskud	-186,1	-171,2	-174,4	-154,2
I alt	-1.217,9	-1.261,9	-1.368,6	-1.303,1

Specificerede tabeller fremgå under bilag side 43

Udligningen påvirkes hvert år af opgørelsen af skattegrundlag, aldersbestemte- og socioøkonomiske faktorer.

Staten yder et generelt tilskud (**statstilskud**) til kommunerne. Tilskuddets størrelse påvirkes fra år til år af økonomiaftale og konjunkturer mens fordelingen sker efter andel af befolkningen. Størrelsen påvirkes også af beregningen af hvad kommunerne samlet set har behov for af bloktilskud for at finansiere de samlede udgifter – benævnt som balancetilskuddet.

De **særlige tilskud** indeholder bl.a. tilskud til kommuner med økonomiske vanskeligheder, tilskud til yder- og ø-kommuner, tilskud til grænsenære kommuner og særligt finansieringstilskud.

Generelt er de særlige tilskud faste. De reguleres kun i forhold til ændrede pris- og lønskøn og befolkningsandel. Tilskuddet til særligt vanskeligt stillede kommuner (§16) skal der som hidtil søges om hvert år. I 2026 blev Tønder kommune tildelt 15 mio. kr. I overslagsårene er **ikke** indregnet et årligt tilskud.

Udligningsreform

Regeringen har igangsat arbejdet med en ny udligningsreform som forventes at træde i kraft i 2029. På den baggrund har Tønder Kommune valgt fortsat at medregne det **særlige finansieringstilskud** i budgettet for 2027 og 2028. Tilskuddet udgør 19,1 mio. kr. i 2026.

Målet med udligningsreformen er at skabe et mere retfærdigt og bæredygtigt system, som tager højde for forskelle i kommunernes opgaver og vilkår.

Arbejdet skal være færdigt i 2027, og nye regler forventes at træde i kraft i 2029. Alle landets borgmestre bakker op om processen, og der er fokus på at sikre gennemsigtighed, stabilitet og lige muligheder for borgere – uanset hvor i landet man bor.

Sanktionslovgivning

Kommunernes budgetterede serviceudgifter er underlagt sanktioner, hvis de samlede budgetter ikke overholder det aftalte niveau.

3 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder det aftalte niveau ved budgetvedtagelsen, jf. budgetloven. For Tønder Kommune er 18,1 mio. kr. betinget af afholdelsen.

Budgetsanktionen er som udgangspunkt kollektiv og omfatter alle kommuner under ét, men Indenrigs- og Sundhedsministeren har mulighed for at fastsætte en individuel sanktion for den enkelte kommune.

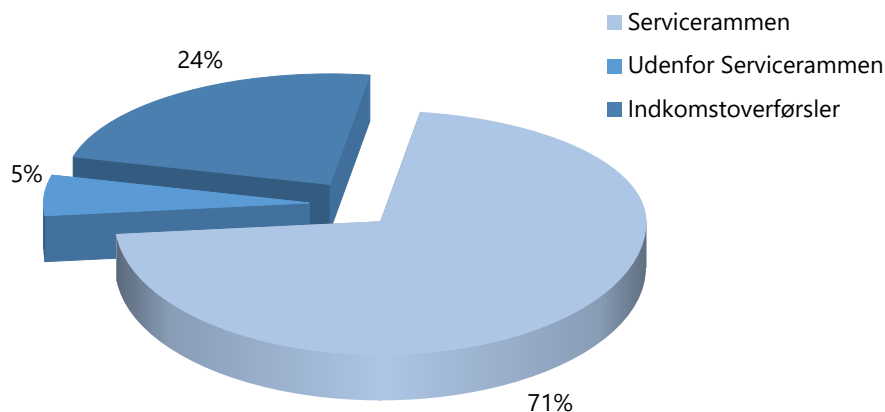
En eventuel regnskabssanktion i 2026 udmåles i forhold til de samlede kommunale budgetter for service.

Desuden er der en risiko for sanktion på anlægsinvesteringer, såfremt kommunerne under ét ikke overholder den aftalte samlede ramme for anlægsinvesteringer.

1 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder det aftalte niveau for bruttoanlæg. For Tønder Kommune er 6,0 mio. kr. betinget af overholdelse.

Budgettets driftsudgifter

Driftsbudgettet udgør i budgetåret 2026 i alt 3.119,4 mio. kr. Disse udgifter fordeles på 3 hovedkategorier, servicerammen, udenfor servicerammen og indkomstoverførsler.

Som det fremgår udgør servicerammen den største andel 71 %, mens udenfor servicerammen udgør 5 % og udgifterne til indkomstoverførsler udgør 24 %.

Serviceudgifter

i mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Servicerammen	2.202,4	2.183,9	2.165,4	2.154,2
11 Erhverv	14,6	15,9	15,2	15,2
12 Beredskab	10,2	10,2	10,2	10,2
13 Administration	370,0	367,2	363,0	360,0
16 Centrale puljer	36,9	43,3	50,0	56,9
20 Befordring	41,9	41,4	41,0	40,6
21 Teknik og Ejendomme	165,4	162,5	159,9	158,3
22 Miljø og natur	17,0	16,8	16,5	16,3
24 Jordforsyning	-5,8	-5,8	-5,8	-5,8
31 Voksen/Social	240,2	238,5	236,9	235,3
37 Forebyggelse og anbringelse	159,8	158,5	157,0	155,5
41 Sundhed	35,5	33,1	32,6	32,1
42 Pleje og Omsorg	471,8	471,2	469,9	469,6
51 Kultur	29,4	29,1	28,8	28,5
52 Fritid og idræt	32,3	32,0	31,6	31,3
62 Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter	29,0	30,0	29,7	29,3
71 Uddannelse	383,4	372,8	366,7	360,6
72 Dagtilbud	168,5	164,9	160,3	158,4
81 Bosætning og Landdistrikter	2,3	2,1	1,9	1,9

Servicerammen

Servicerammen er på landsplan løftet med 3,2 mia. kr. i Økonomiaftalen for 2026. Tønder Kommunes andel er beregnet til 2.222 mio. kr. før der tages hensyn til ændringen i folketallet. Tønder Kommunes serviceudgifter udgør 2.202,4 mio. kr. Kommunen bidrager således til at aftalen kan overholdes.

De væsentligste forudsætninger i forhold til servicerammen:

- Serviceudgifterne indeholder et løft af servicerammen på 18,2 mio. kr., heraf er fratrasket 5 mio. kr. som følge af øget bidrag til den centrale refusionsordning. Prioriteringsrummet udgør herefter 13,2 mio. kr. som er fuldt udmøntet.
- Herudover er der indarbejdet udvidelser på 2,9 mio. kr. fra budgettemaer, eksterne- og politiske forslag.
- Konsekvenser af lov- og cirkulærepakke er indarbejdet.
- Der er indregnet 13,2 mio. kr. i reduktion af servicerammen i 2026, som er udmøntet via en teknisk rammereduktion/generel nedjustering af pris- og lønfremskrivning.
- I overslagsårene er der indarbejdet en årlig reduktion på ca. 13,2 mio. kr., svarende til ca. 0,63 %.
- Serviceudgifterne er således tilpasset ændringen i folketallet som forudsat i den økonomiske politik.
- Genberegning af demografiregulering i 2026 samt overslagsårene 2027-2029 er indarbejdet. Hertil kommer konsekvenser af servicetjek af demografireguleringsordninger.
- Der er foretaget en tilpasning af budgettet til særligt dyre enkeltsager på 5 mio. kr. (teknisk tilpasning, som modsvares af øget refusion på området "Uden for servicerammen").

Uden for servicerammen

i mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Uden for servicerammen	153,4	153,4	153,4	153,4
36 Boligregnskab og statsref. Enkeltsager	-36,0	-36,0	-36,0	-36,0
44 Aktivitetsbestemt medfinansiering (fastfrosset niveau)	194,4	194,4	194,4	194,4
45 Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0

Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsydelser er indarbejdet med det udmeldte beløb. Der er **ikke** indarbejdet konsekvenser af Sundhedsreformen.

Der er foretaget en tilpasning af budgettet til særligt dyre enkeltsager på 5 mio. kr. (teknisk tilpasning, som modsvares af øget udgifter på området "Servicerammen").

Indkomstoverførsler

i mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Indkomstoverførsler	763,6	754,5	760,4	751,2
15 Borgerservice, indkomstoverførsler	35,1	34,5	34,4	34,1
19 Centrale puljer - indkomstoverførsler	0,0	0,0	0,0	0,0
33 Førtidspension, tabt arbejdsfortj. - indk.ov.f.	339,6	341,9	345,2	345,9
61 Kontante ydelser, indkomstoverførsler	350,8	339,9	342,6	333,1
63 Driftsudgifter til aktivering, indkomstoverførsler	38,2	38,2	38,2	38,2

Indkomstoverførsler er budgetlagt til 763,6 mio. kr. i 2026. Budgettet er fastlagt på grundlag af KL's tabeltal fratrasket en befolkningskorrektur som følge af fald i antallet af 17-64 årige på alle områder samt korrektur for egne lokale skøn.

I grundlaget er der indregnet ændringer som følge af reform af beskæftigelsesindsatsen i 2026 og KL's skøn for 2027 og frem.

Anlæg og investeringer

I budgettet for 2026-2029 er der indregnet samlede anlægsudgifter for 425,6 mio. kr.

I den økonomiske politik for 2023-2026 er fastsat, at det årlige anlægsniveau inkl. jordforsyning skal være på ca. 80,0 mio. kr. årligt. Gennemsnittet for årene 2026-2029 ligger på et højere niveau med et gennemsnit på 106,4 mio. kr.

I økonomiaftalen er fastsat et anlægsniveau på 22,3 mia. kr. i 2026 på landsplan.

Den befolkningsmæssige andel af niveauet på 22,3 mia. kr. vil svare til en bruttoanlægsramme på ca. 133,5 mio. kr. for Tønder Kommune.

I det udmeldte anlægsniveau fra KL er medtaget botilbudskapacitet på 0,7 mia. kr. fratrækkes denne vil den befolkningsmæssige andel for anlægsniveauet svare til en bruttoanlægsramme for Tønder Kommune på 130,1 mio. kr.

Budgettets anlægsudgifter ser således ud i mio. kr.:

Bruttoanlæg =	113,5	anlægsudgifter
	-10,6	anlægsindtægter
Nettoanlæg =	102,9	netto

Jordforsyning er indregnet med en forventning om, at indtægterne overstiger udgifterne med 1,6 mio. kr.

Budgettet overholder således anlægsrammerne, som indgår i aftalen mellem Regeringen og KL. Tønder Kommune har tilmed kunnet bidrage til, at den samlede anlægsramme for alle kommuner kan overholdes.

Investeringsoversigt

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Økonomiudvalget				
Basisanlæg	6,829	6,582	6,582	6,582
Struktur og kapacitetsudvikling	0,000	0,000	0,000	0,000
Strategisk udvikling	1,428	39,462	50,195	51,275
Økonomiudvalget i alt	8,257	46,044	56,777	57,857
Teknik og Miljøudvalget				
Basisanlæg	18,362	18,362	18,362	18,362
Struktur og kapacitetsudvikling	10,650	7,343	8,980	2,150
Strategisk udvikling	3,000	5,000	0,000	0,000
Teknik og Miljøudvalget i alt	32,012	30,705	27,342	20,512
Socialudvalget				
Struktur og kapacitetsudvikling	5,540	1,840	1,840	1,840
Strategisk udvikling	1,000	0,000	0,000	0,000
Socialudvalget i alt	6,540	1,840	1,840	1,840
Sundhedsudvalget				
Basisanlæg	0,523	0,523	0,523	0,523
Sundhedsudvalget i alt	0,523	0,523	0,523	0,523
Kultur- og Fritidsudvalget				
Basisanlæg	4,912	4,912	4,912	4,912
Struktur og kapacitetsudvikling	0,350	6,000	0,000	0,000
Strategisk udvikling	0,000	3,500	3,500	3,500
Kultur og Fritidsudvalget i alt	5,262	14,412	8,412	8,412
Arbejdsmarkedsudvalget				
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	0,000	0,000	0,000	0,000
Børn- og Skoleudvalget				
Basisanlæg	0,418	0,418	0,418	0,418
Struktur og kapacitetsudvikling	5,500	5,500	0,000	0,000
Strategisk udvikling	5,000	0,000	0,000	0,000
Børn- og Skoleudvalget i alt	10,918	5,918	0,418	0,418
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget				
Basisanlæg	5,931	5,931	5,931	5,931
Strategisk udvikling	35,051	7,920	7,920	9,420
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget i alt	40,981	13,851	13,851	15,351
ANLÆG I ALT	104,492	113,292	109,163	104,913
Jordforsyning	-1,567	-1,567	-1,567	-1,567
ANLÆG I ALT	102,925	111,725	107,596	103,346

Fagudvalg

Budgetbemærkninger

Generelt

Reduktioner

Projektnavn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Reduktionspulje udmøntet som en generel rammereduktion fordelt på alle områder	-13,200	-13,200	-13,200	-13,200
I alt	-13,200	-13,200	-13,200	-13,200

I budgettet er der indarbejdet en reduktionspulje på ca. 52 mio. kr., svarende til 13,2 mio. kr. årligt. Udmøntningen i 2026 er gennemført som en teknisk rammereduktion / generel nedjustering af pris- og lønfremskrivning. Det vil sige at alle budgettal på drift er nedjusteret med en %-del svarende til ca. 0,63 %.

Økonomiudvalget

I mio. kr.	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Finansiering	-2.886,9	-3.139,8	-3.215,6	-3.278,3	-3.360,0	-3.436,1
Drift	416,0	498,7	513,2	517,0	518,3	521,8
Erhverv	12,0	14,7	14,6	15,9	15,2	15,2
Beredskab	8,7	9,9	10,2	10,2	10,2	10,2
Administration	318,4	360,4	370,0	367,2	363,0	360,0
Borgerservice, Indkomstoverførsler	32,0	36,0	39,6	39,0	38,9	38,9
Centrale puljer	2,8	37,2	36,9	43,3	50,0	56,9
Befordring	42,1	40,5	41,9	41,4	41,0	40,6
Anlæg	-7,1	22,6	8,3	46,0	56,8	57,9
Økonomiudvalg i alt	-2.478,1	-2.618,4	-2.694,1	-2.715,3	-2.784,9	-2.856,4

Generelt

Økonomiudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med en samlet driftsudgift på netto 513,2 mio. kr. og et anlægsbudget på netto 8,3 mio. kr. i 2026. I overslagsårene 2027 til 2029 er et samlet anlægsbudget på 160,7 mio. kr. Heraf er 83,9 mio. kr. reserveret i en pulje til fremtidens skole og dagtilbud.

Økonomiudvalget har også budgetansvaret for finansieringen, der bl.a. består af skatter og generelle tilskud. Udvalgets opgaver omfatter tillige planlægning, støttet boligbyggeri samt køb og salg af fast ejendom.

Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag

I budgettet er der sket omprioritering og afsat midler til en række områder og nye projekter på udvalgets område. Det drejer sig både om emner som Økonomiudvalget har rejst samt emner som er fremkommet i løbet af den politiske budgetproces.

Politiske forslag

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Miljøvurderinger	1,000	1,000	1,000	1,000
Kontrol med byggeaffald	0,250	0,250	0,250	0,250
Markedsføring	0,250	0,250		
Temadag med fokus på vand i Tønder Kommune	0,250	0,000	0,000	0,000
I alt	1,725	1,500	1,250	1,250

Budgettemaer

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Folkeskolens kvalitetsprogram - buskørsel	0,470	0,470	0,470	0,470
Tønderhallerne	0,700	0,700	0,700	0,700
I alt	1,170	1,170	1,170	1,170

Eksterne forslag

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Tønder Handelsstandsforening - SAMMEN	0,700	0,700		
Art JAM	0,250			
Faustball EM 2026	0,250			
I alt	1,200	0,700		

Klima og miljø

Miljøvurderinger og kontrol med byggeaffald

Grundet stigende behov for miljøvurderinger og kontrol med byggeaffald afsættes årligt 1,250 mio. kr. til en styrkelse af sagsbehandlingskapaciteten i forvaltningen.

Kultur

Kommunalbestyrelsen har tildelt ART JAM 0,250 mio. kr. i støtte til gennemførelse af tre events, Art Jam Træskulptursymposium, Art Tide Skulpturudstilling og Hay Art Høskulptursymposium.

Kommunalbestyrelsen har tilført Team Nordschleswig - Team Denmark Faustball 0,250 mio. kr. i støtte til gennemførelse af afviklingen af EM i 2026 i Tønder.

Erhvervsudvikling

Tønder Handelsstandsforening har med initiativet SAMMEN skabt grobund for udvikling og vækst i området. Kommunalbestyrelsen understøtter projekt SAMMEN med 0,700 mio. kr. i 2026 og 2027 til fastholdelse af momentum og videreudvikling af konceptet SAMMEN for at styrke detailhandlen i Tønder.

Investeringsoversigt – Økonomiudvalget

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Økonomiudvalget				
Basisanlæg	6,829	6,582	6,582	6,582
Anlægsbidrag Brand & Redning Sønderjylland	1,269	1,022	1,022	1,022
It-investeringer og netforbindelser skoler	4,181	4,181	4,181	4,181
Planlægningsopgaver	1,379	1,379	1,379	1,379
Strategisk udvikling	1,428	39,462	50,195	51,275
Erhvervsudvikling	0,418	0,418	0,418	0,418
Zeppelin Tønder	1,950	1,950	1,950	1,000
Masterplan Tønderhallerne	5,059	9,197	9,197	
Foreningen Museum Wegner	0,500			
Foreningen Museum Wegner		3,000	6,000	6,000
Tønder 2030 / pulje til fremtidens skole og dagtilbud		12,396	27,629	43,857
Detailforum centerbyerne - infostandere	1,000			
Tønnisgaard - Dannet af Havet	2,500	2,500	5,000	
Anlægspulje til forventede overførsler fra 2026 til 2027	-10,000	10,000		
Økonomiudvalget i alt	8,257	46,044	56,777	57,857

På Økonomiudvalgets område er der hovedsagelig afsat anlægsmidler til en række udviklingsprojekter.

Zeppelin Tønder

Zeppelin Tønder bevilliges 1,950 mio. kr. årligt i budgetperioden 2026-2028 samt 1 mio. kr. i 2029.

Masterplan for Tønderhallerne

Masterplan for Tønderhallerne bevilliges 5,059 mio. kr. i 2026 og 9,197 mio. kr. i 2027 og 2028.

Museum Wegner

Museum Wegner bevilliges 15 mio. kr. i 2027-2029. Derudover bevilliges 0,5 mio. kr. til projektledelse i 2026.

Tønnisgaard – Dannet af havet

Kommunalbestyrelsen er enige om at bidrage med den resterende del til etablering af formidlingscentret Tønnisgaard – Dannet af Havet. Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2026, 2,5 mio. kr. i 2027 og 5 mio. kr. i 2028.

Erhvervsudvikling

Der afsættes en årlig anlægspulje til kommunal medfinansiering af nye udviklingsinitiativer og øvrige erhvervsudviklingsprojekter på 0,418 mio. kr. årligt i perioden 2026-2029.

Derudover afsættes 1 mio. kr. til infostandere i 2026 til Detailforum – centerbyerne.

Tønder 2030

Kommunalbestyrelsen er optaget af, hvordan man på både kort og lang sigt skaber bæredygtighed på dagtilbud og folkeskoleområdet. Kommunalbestyrelsen ønsker derfor nedsat et § 17, stk. 4-udvalg med en bred repræsentation. Udvalget skal arbejde med fremtidens skoler og dagtilbud ud fra idéerne omkring børneuniverser og ungeuniverser. Udvalget skal arbejde med en konkret analyse for området men også specifikt for Visby, Agerskov, Toftlund og Skærbæk. Der afsættes 5 mio. kr. i 2026, og derudover målrettes midlerne fra strukturpuljen til Tønder 2030 med 12,396 mio. kr. i 2027; 27,629 mio. kr. i 2028 og 43,857 mio. kr. i 2029 til skole- og dagtilbudsområdet.

Anlæg i øvrigt

For at bidrage til overholdelse af den udmeldte anlægsramme for kommunerne under ét er der indarbejdet en reduktion på 10 mio. kr. i 2026. Reduktionen er indarbejdet med henvisning til en forventning om anlægsoverførsel på 10 mio. kr. fra 2026 til 2027.

Teknik og Miljøudvalget

i mio. kr.	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Drift	169,9	174,2	176,7	173,6	170,6	168,8
Teknik og Ejendomme	172,4	161,8	165,4	162,5	159,9	158,3
Miljø og natur	15,8	18,0	17,0	16,8	16,5	16,3
Affaldshåndtering	-13,2	-5,6	-5,8	-5,8	-5,8	-5,8
Jordforsyning	-5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anlæg	16,6	32,6	30,4	29,1	25,8	18,9
Teknik- og miljøudvalget i alt	186,5	206,7	207,1	202,7	196,4	187,7

Generelt

Teknik- og Miljøudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med en samlet driftsudgift på netto 176,7 mio. kr. og et anlægsbudget på netto 30,4 mio. kr. Det væsentligste område er Teknik og Ejendomme, som udgør langt størstedelen af den samlede driftsramme.

Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag

I budgettet er der afsat midler til en række nye projekter på udvalgets område. Det drejer sig både om emner som Teknik- og Miljøudvalget har rejst samt emner som er fremkommet i løbet af den politiske budgetproces.

Budgettemaer

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Ejendomsservice	2,000	2,000	2,000	2,000
I alt	2,000	2,000	2,000	2,000

Investeringsoversigt – Teknik og Miljøudvalget

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Teknik og Miljøudvalget				
Basisanlæg	18,362	18,362	18,362	18,362
Pulje til energioptimering	1,379	1,379	1,379	1,379
Pulje til miljø og naturgenopretning	0,921	0,921	0,921	0,921
Pulje til trafikssikkerhed mm	8,047	8,047	8,047	8,047
Pulje til cykelstier og vejanlæg	8,014	8,014	8,015	8,015
Struktur og kapacitetsudvikling	10,650	7,343	8,980	2,150
Færdiggørelse af Kongevej m.m.		4,093	5,730	
Pulje til legepladser	1,500	1,500	1,500	1,500
Ådiger og klæggrave	1,500			
Trøjborg - sikring af vandstand	2,400			
Brede Å-udvalget mm.	1,400	1,400	1,400	0,650
Spildevandsplan 2028-2038	0,350	0,350	0,350	
Affaldsplan 2027-2037	0,500			
Energimærkning af ejendomme	3,000			
Strategisk udvikling	3,000	5,000	0,000	0,000
LIFE Wadden Sea Birds	3,000	5,000		
Jordforsyning	-1,567	-1,567	-1,567	-1,567
Teknik og Miljøudvalget i alt	30,445	29,138	25,775	18,945

Klima og miljø

Energioptimering

KL, Danske regioner og Klima- og Energiministeriet er blevet enige om et samarbejde om opfyldelsen af Energieffektivitetsdirektivets krav af den offentlige bygningsmasse.

Direktivet forpligter kommunerne til at energirenovere deres bygninger årligt, og hen mod 2040 skal alle offentlige bygninger have energimærket B.

Kommunalbestyrelsen afsætter 3,0 mio. kr. til gennemførelse af energimærkning af alle kommunale ejendomme i 2026.

Spildevandsplan 2028-2038 og Affaldsplan 2027-2037

Der afsættes 0,850 mio. kr. til at udarbejde kommunens nye 10-årige planer på spildevand- og affaldsområdet. Begge planer bliver til i nært samarbejde med Tønder Forsyning.

Trøjborg Slotsruin

Der er behov for at opretholde en minimumsvandstand i indre slotsgrav omkring Trøjborg Slotsruin for at sikre at ruinens funderingspæle ikke rådner. Slots- og Kulturstyrelsen, Museum Sønderjylland og entreprenører inden for naturgenopretning har udarbejdet et skitseprojekt for vandstandshævning. Der afsættes 2,4 mio. kr. til projektet i 2026.

Ådiger og klæggrave

For at være på forkant med vedligeholdelse af kommunens ådiger afsættes der i 2026 1,5 mio. kr. til forundersøgelser til opgravning af klæg.

Afslutningsrapport fra Brede Å-udvalget

Brede Å-udvalget afleverede i foråret 2025 sine anbefalinger i afslutningsrapporten. Der afsættes 4,850 mio. kr. over de næste 4 år til at kortlægge, projektere og ikke mindst inddrage lodsejere i projektet. Herudover afsættes 0,250 mio. kr. til en konference om vand i Tønder Kommune.

LIFE Wadden Sea Birds

Der afsættes 8 mio. kr. over de næste 2 år som sammen med ekstern medfinansiering anvendes til formidling, etablering af ny sti, etablering af fugleskjul og forbedret udstilling samt faciliteter ved Vidåslusen og Margrethe Kog Nord.

Digelag

Det ønskes afklaret mellem Ballum Digelag, Kystdirektoratet og Tønder Kommuner, hvorledes forstærkning af den resterende del af Ballum Dige kan finansieres.

Socialudvalget

i mio. kr.	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Drift	628,7	669,7	703,6	702,9	703,1	700,7
Voksen/Social	219,5	232,6	240,2	238,5	236,9	235,3
Førtidspension, tabt arbejdsfortj., Indko	294,6	315,5	339,6	341,9	345,2	345,9
Boligregnskab og statsref. enkeltsager	-35,0	-29,5	-36,0	-36,0	-36,0	-36,0
Forebyggelse og anbringelse	149,6	151,1	159,8	158,5	157,0	155,5
Anlæg	1,3	4,0	6,5	1,8	1,8	1,8
Socialudvalget i alt	629,9	673,6	710,1	704,7	704,9	702,5

Generelt

Socialudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med en samlet driftsudgift på netto 703,6 mio. kr. og et anlægsbudget på netto 6,5 mio. kr. De væsentligste områder er det specialiserede socialområde, som omfatter Voksen/Social samt Forebyggelse og anbringelse – samlet set 400,0 mio. kr. samt indkomstoverførsler som hovedsageligt omfatter, førtidspension og seniorpension.

Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag

I budgettet er der afsat midler til en række nye projekter. Det drejer sig både om emner som Socialudvalget har rejst samt emner som er fremkommet i løbet af den politiske budgetproces.

Politiske forslag

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Tilbud til børn og unge i alkoholramte familier	0,500	0,500	0,500	0,500
I alt	0,500	0,500	0,500	0,500

Tilbud til børn og unge

Tønder Kommune har stærke traditioner for et tæt samarbejde med NGO'er og sociale foreninger. Tidligere budgetår har således givet midler til samarbejde med en række foreninger som SIND, Broen, Sozialdienst, Når børn blomstrer under Selvhjælp Sydvest, Lær for Livet m.m.

Fra 2026 er der afsat yderligere midler til en fortsættelse af Familieværkstedet, der de seneste fem år har været støttet af den A. P. Møllerske støttefond.

Ligeledes er der i budgettet afsat 0,5 mio. kr. til i regi af en af NGO'erne at fortsætte et tilbud til børn og unge, der vokser op i familier med alkoholmisbrug.

Investeringsoversigt – Socialudvalget

I mio. kr.	Overslagsår 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Socialudvalget				
Struktur og kapacitetsudvikling	5,540	1,840	1,840	1,840
Renoveringsplan VSO	0,920	0,920	0,920	0,920
Renoveringspulje til værksteder	0,920	0,920	0,920	0,920
Udvidelse af Lærkely med 2 pladser	3,700			
Strategisk udvikling	1,000	0,000	0,000	0,000
Omstilling af tilbud på SSO	1,000			
Socialudvalget i alt	6,540	1,840	1,840	1,840

Strategi for kvalitet i botilbud

For at sikre tidssvarende faciliteter er der reserveret 1,8 mio. kr. årligt i budgetperioden til gennemførelse af en langsigtet renoveringsplan for botilbudsområdet og de beskyttede værksteder.

Til implementering af strategi for kvalitet i botilbud er der afsat 1 mio. kr. til omstilling af tilbud, så disse matcher målgrupperne.

Lærkely

Til etablering af 2 yderligere pladser på botilbuddet Lærkely er der afsat 3,7 mio. kr. i 2026.

Sundhedsudvalget

I mio. kr.	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Drift	633,2	675,1	696,7	693,7	691,9	691,1
Sundhed	31,1	33,5	35,5	33,1	32,6	32,1
Pleje og omsorg	422,7	457,1	471,8	471,2	469,9	469,6
Aktivitetsbestemt medfinansiering	182,3	189,3	194,4	194,4	194,4	194,4
Pleje og omsorg, udenfor servicrammen	-2,9	-4,7	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Anlæg	2,1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Sundhedsudvalget i alt	635,3	675,6	697,2	694,2	692,4	691,6

Generelt

Sundhedsudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med en samlet driftsudgift på netto 696,7 mio. kr. De væsentligste områder er Pleje og Omsorg for ældre samt Aktivitetsbestemt medfinansiering (betaling for sygehusbehandling). Der er endnu ikke indarbejdet konsekvenser af Sundhedsreformen. Når den er implementeret bortfalder aktivitetsbestemt medfinansiering.

Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag

I budgettet er der afsat midler til en række tiltag og nye projekter på udvalgets område. Det drejer sig både om emner som Sundhedsudvalget har rejst samt emner som er fremkommet i løbet af den politiske budgetproces.

Politiske forslag

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Pulje til at øge tryghed og fleksibilitet for udkørende medarbejdere i hjemmesygeplejen og hjemmeplejen	1,000	1,000		
Pulje til øget livskvalitet og forebyggelse af ensomhed blandt ældre og demente	1,000			
I alt	2,000	1,000		

Budgettemaer

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Demografi aldring 0,66 %	-1,481	-2,266	-3,107	-3,920
I alt	-1,481	-2,266	-3,107	-3,920

Ældreområdet

Øget livskvalitet for ældre

Tønder Kommune har de senere år arbejdet intensivt med at sikre ældre borgere en god og værdig ældrepleje.

For at skabe øget livskvalitet og forebygge ensomhed blandt ældre og demente samt understøtte den eksisterende demensindsats afsættes yderligere 1 mio. kr. årligt.

Derudover afsættes en pulje på 1 mio. kr. i 2026 og 2027 til at øge trygheden og fleksibiliteten for udkørende medarbejdere i hjemmesygepleje og hjemmeplejen for at undersøge, om dette kan gøre en forskel.

Investeringsoversigt – Sundhedsudvalget

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Sundhedsudvalget				
Basisanlæg	0,523	0,523	0,523	0,523
Udsiftning maskinel Fælleskøkken	0,523	0,523	0,523	0,523
Sundhedsudvalget i alt	0,523	0,523	0,523	0,523

Fælleskøkkenet

Der afsættes 0,523 mio. kr. til udskiftning af maskinel i fælleskøkken.

Kultur- og Fritidsudvalget

i mio. kr.	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Drift	57,1	65,4	61,8	61,3	60,4	59,8
Kultur	27,5	28,9	29,4	29,1	28,8	28,5
Fritid og idræt	29,0	31,7	32,3	32,0	31,6	31,3
Anlæg	0,6	4,8	5,3	14,4	8,4	8,4
Kultur- og fritidsudvalget i alt	57,7	70,2	67,0	75,5	68,8	68,2

Generelt

Kultur- og Fritidsudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med en samlet driftsudgift på netto 61,8 mio. kr. og et anlægsbudget på netto 5,3 mio. kr.

Kulturområdet omfatter biblioteker, teatre, museer, kulturskoler m.v. Fritid og Idræt omfatter idræts- og fritidsfaciliteter og folkeoplysning

Investeringsoversigt – Kultur- og Fritidsudvalget

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Kultur- og Fritidsudvalget				
Basisanlæg	4,912	4,912	4,912	4,912
Halrenoveringspulje	3,136	3,136	3,136	3,136
Tekniske installationer - svømmehaller	1,045	1,045	1,045	1,045
Museum Sønderjylland	0,732	0,732	0,732	0,732
Struktur og kapacitetsudvikling	0,350	6,000	0,000	0,000
Udskiftning af græstæppe	0,350	6,000		
Strategisk udvikling	0,000	3,500	3,500	3,500
Facilitetsstrategi		3,500	3,500	3,500
Kultur og Fritidsudvalget i alt	5,262	14,412	8,412	8,412

Idræt og bevægelse

Haller og svømmehaller

Kommunalbestyrelsen ønsker at understøtte idræts- og bevægelsesaktiviteter bl.a. ved at understøtte gode og tidssvarende faciliteter.

Der afsættes 4,912 mio. kr. i en pulje til ekstraordinær vedligeholdelse og renovering af idrætshaller og 1,045 mio. kr. i en pulje til tekniske installationer og vedligeholdelse af de tre svømmehaller i Arrild, Skærbæk og Tønder.

Der afsættes 3,5 mio. kr. fra 2027 og frem til udmøntning af facilitetsstrategien.

Udskiftning af græstæppe på kunstgræsbane

Der afsættes 0,350 mio. kr. i 2026 og 6 mio. kr. i 2027 til udskiftning af græstæppe på kunstgræsbanen i Løgumkloster.

Arbejdsmarkedsudvalget

i mio. kr.	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Drift	386,7	428,1	418,2	408,3	410,8	400,9
Kontante ydelser, Indkomstoverførsler	326,8	358,6	350,8	339,9	342,6	333,1
Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter	25,3	30,8	29,0	30,0	29,7	29,3
Driftsudgifter til aktivering, indkomstoverførsler	34,6	38,7	38,2	38,2	38,2	38,2
Arbejdsmarkedsudvalget i alt	386,7	428,1	418,0	408,1	410,5	400,6

Generelt

Arbejdsmarkedsudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med en samlet driftsudgift på netto 418,2 mio. kr. Langt det største budgetområde er kontante ydelser. Udvalget varetager opgaver i forhold til administration og udbetaling af sygedagpenge, kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge m.v. Herudover er der beskæftigelsesrettede tilbud og opgaver.

Børn- og Skoleudvalget

i mio. kr.	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Drift	523,3	537,2	551,9	537,6	527,0	519,0
Uddannelse	360,1	370,6	383,4	372,8	366,7	360,6
Dagtilbud	163,2	166,6	168,5	164,9	160,3	158,4
Anlæg	13,3	6,3	10,9	5,9	0,4	0,4
Børn- og skoleudvalget i alt	536,6	543,5	562,8	543,6	527,4	519,4

Generelt

Børn- og Skoleudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med en samlet driftsudgift på netto 551,9 mio. kr. og et anlægsbudget på netto 10,9 mio. kr.

Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag

I budgettet er der afsat midler til en række områder og nye projekter på udvalgets område. Det drejer sig både om emner som Børn- og Skoleudvalget har rejst samt emner som er fremkommet i løbet af den politiske budgetproces.

Udvidelsesforslag

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Juniorklub i Ungdomsskoleregi	1,200	1,200	1,200	1,200
Udvidelser i alt	1,200	1,200	1,200	1,200
Finansiering				
Juniorklub i Ungdomsskoleregi	-1,200	-1,200	-1,200	-1,200
Finansiering i alt	-1,200	-1,200	-1,200	-1,200

Budgettemaer

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Demografi - garantinormering	0,200	0,200	0,200	0,200
Demografi - specialområdet	0,785	0,995	1,259	1,370
Demografi - ændret fordeling	2,350	2,350	2,350	2,350
Specialundervisning	4,000	4,000	4,000	4,000
I alt	7,335	7,545	7,809	7,920

Politiske forslag

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Elevtildeling øges med 500 kr. pr. 6 - 16 årige	1,300	1,300	1,300	1,300
I alt	1,300	1,300	1,300	1,300

Dagtilbud og folkeskole

Læring og trivsel

For at give børnene en opvækst med gode muligheder for udvikling, trivsel og læring ønsker Kommunalbestyrelsen af styrke dagtilbud og folkeskolen.

Ressourcetildeling

For at imødegå de økonomiske konsekvenser af det faldende børnetal på dagtilbudsområdet indføres en garantinormering på 3,5 stillinger på alle institutioner for at kunne sikre personale i hele åbningstiden. Dette medfører et øget budget på 0,2 mio. kr. Derudover tilføres området 2,3 mio. kr. som konsekvens af, at antallet af småbørn (0-2 år) i kommunens dagtilbud i de seneste år er øget i forhold til antal børnehavebørn (3-6 år). Småbørn fordrer en højere normering end børnehavebørn.

Sammen med de forventede midler til dagtilbudsområdet og de varslede takstnedsættelser i forslag til Finansloven 2026, er der tale om et markant løft på området.

Tønder Kommune er udfordret af et faldende børnetal i forhold til den nuværende tildelingsmodel og skolestruktur. For at imødegå udfordringen på skoleområdet undtages specialundervisningsområdet fra tildelingsmodellen, hvilket betyder en mindre regulering på 0,528 mio. kr. i 2026 stigende til 1 mio. kr. i 2029. For yderligere at styrke børn og unges trivsel og læring i folkeskolen øges tildelingen til området med 1,3 mio. kr. årligt.

To-voksen ordning i skolerne

Med den nyligt besluttede "folkeskolens kvalitetsreform" er der fokus på frisættelse, hvor den enkelte skole bl.a. har mulighed for at afkorte skoledagen for alle elever, for at bruge ressourcerne til to voksne pr. klasse. Afkortning af skoledagen er en mulighed, som alle folkeskoler har benyttet sig af, hvilket har medført behov for en ændret hjemkørsel med busser om eftermiddagen. Derfor tilføres budgettet 0,470 mio. kr.

Specialundervisning

Til børn der modtager skoleundervisning i andre kommuner er der konstateret et stigende udgiftsbehov. Derfor tilføres skoleområdet yderligere 4 mio. kr. til specialundervisning til børn, der undervises i andre kommuner.

Juniorklub

Der er givet tilsagn om etablering af juniorklubber for aldersgruppen 4., 5. og 6. klasse i de fire distriktsbyer Skærbæk, Løgumkloster, Toftlund og Tønder.

Investeringsoversigt – Børn- og Skoleudvalget

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Børn- og Skoleudvalget				
Basisanlæg	0,418	0,418	0,418	0,418
Legepladser pulje til renovering	0,418	0,418	0,418	0,418
Struktur og kapacitetsudvikling	5,500	5,500	0,000	0,000
Faglokaler på skolerne	5,500	5,500		
Strategisk udvikling	5,000	0,000	0,000	0,000
Fremtidens skole og dagtilbud	5,000			
Børn- og Skoleudvalget i alt	10,918	5,918	0,418	0,418

Fremtidens skoler og dagtilbud

Kommunalbestyrelsen er optaget af, hvordan man på både kort og lang sigt skaber bæredygtighed på dagtilbud og folkeskoleområdet. Kommunalbestyrelsen ønsker derfor nedsat et § 17, stk. 4-udvalg med en bred repræsentation. Udvalget skal arbejde med fremtidens skoler og dagtilbud ud fra idéerne omkring børneuniverser og ungeuniverser. Udvalget skal arbejde med en konkret analyse for området men også specifikt for Visby, Agerskov, Toftlund og Skærbæk. Der afsættes 5 mio. kr. i 2026, og derudover målrettes midlerne fra strukturpuljen til Tønder 2030 med 12,396 mio. kr. i 2027; 27,629 mio. kr. i 2028 og 43,857 mio. kr. i 2029 til skole- og dagtilbudsområdet.

Puljen er afsat under Økonomiudvalget.

Pulje til renovering af legepladser ved skoler og dagtilbud

Der afsættes 0,418 mio. kr. til udvidelse af pulje til den løbende renovering af legepladser ved skoler og dagtilbud.

Kvalitet i faglokaler

Med "Folkeskolens Kvalitetsreform" investeres der markant i bedre faglokaler på skolerne.

Tønder Kommunes andel udgør 5,5 mio. i både 2026 og 2027 til opdatering af faglokalerne på folkeskolerne.

Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

i mio. kr.	Regnskab 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2029
Drift	11,0	20,5	2,3	2,1	1,9	1,9
Bosætning og Landdistrikter	1,4	1,9	2,3	2,1	1,9	1,9
Anlæg	9,6	18,6	41,0	13,9	13,9	15,3
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget i alt	11,0	20,5	43,3	16,0	15,7	17,2

Generelt

Klima-, Vækst-, og Udviklingsudvalget har budgetansvar for ovennævnte politikområde med en samlet driftsudgift på netto 2,3 mio. kr. og et anlægsbudget på netto 41 mio. kr. i 2026.

I overslagsårene 2027 til 2029 er der afsat 43,1 mio. kr. til anlæg på området.

Nye tiltag/ændringer i budgetgrundlag

I budgettet er der afsat midler til en række områder og nye projekter. Det drejer sig både om emner som Klima-, Vækst-, og Udviklingsudvalget har rejst samt emner som er fremkommet i løbet af den politiske budgetproces.

Veje og trafik

Mobilitetsanalyse

Der afsættes 0,1 mio. kr. til en analyse af den samlede mobilitet og de muligheder, der ligger både i den kollektive og private transport, herunder samkørsel og elcykler mv.

Politiske forslag

Projekt navn	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Pulje til mobilitetsanalyse	0,100			
Støtte til forsamlingshuse	0,250	0,250		
I alt	0,350	0,250		

Investeringsoversigt – Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget

I mio. kr.	Budget 2026	Overslagsår 2027	Overslagsår 2028	Overslagsår 2029
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget				
Basisanlæg	5,931	5,931	5,931	5,931
Bygningsfornyelse	1,840	1,840	1,840	1,840
Landsbypulje til LUP	0,523	0,523	0,523	0,523
Landsbyfornyelse 2026-2029	3,568	3,568	3,568	3,568
Strategisk udvikling	35,051	7,920	7,920	9,420
Toftlund Sport- og Fritidscenter	28,956			
Udviklingsplan Rømø	0,920	0,920	0,920	0,920
Tønder Byfornyelsespulje 2026	1,925	2,500	2,500	2,500
Byudviklingsplaner	1,500	2,500	2,500	3,000
Klimatilpasningspulje	1,000	2,000	2,000	3,000
Visionsplan Tønder Midtby	0,750			
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget i alt	40,981	13,851	13,851	15,351

Klima og miljø

Klimatilpasningspulje

Kommunalbestyrelsen fokuserer på at tilvejebringe klimatilpasningsløsninger i forhold til Vores Klimahandlingsplan. Til disse tiltag afsættes 8 mio. kr. i budgetperioden fordelt med 1 mio. kr. i 2026, 2 mio. kr. i årene 2027 og 2028 samt 3 mio. kr. i 2029.

By- og landdistriktsudvikling

Kommunalbestyrelsen fortsætter fokus på udviklingen i by og landdistrikterne.

Til udviklingsplan Rømø videreføres 0,920 mio. kr. i budgetårene 2026-2029.

Tønder Byfornyelsespulje videreføres i 2027-2029 med 2,5 mio. kr., hvor de allerede afsatte 1,925 mio. kr. fastholdes i 2026. Til opstart af Visionsplan for Tønder Midtby afsættes i 2026 0,750 mio. kr.

Udviklingsplaner for centerbyerne fortsætter og forstærkes, således at der afsættes 1,5 mio. kr. i 2026 og 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2027, 2028 og 2029.

For at gøre det attraktivt at være børnefamilie i Tønder Kommune afsættes 1,5 mio. kr. til renovering og nyetablering af legepladser.

Til støtte for forsamlingshusene afsættes en pulje på 0,250 mio. kr. årligt i 2026 og 2027.

Bilag

Bevillingsregler

Med vedtagelsen af budgettet for 2026 og disse bevillingsregler har Kommunalbestyrelsen givet Økonomiudvalget og de stående udvalg bemyndigelse til at afholde udgifter og oppebære indtægter i overensstemmelse med de beløbs- og indholdsmæssige vilkår, der er knyttet til bevillingerne.

Alene Kommunalbestyrelsen kan meddele en bevilling.

Foranstaltninger påbudt ved lov eller bindende retsforskrift, kan dog iværksættes uden Kommunalbestyrelsens forudgående bevilling, men bevilling skal da indhentes snarest muligt.

Driftsbevillinger

Driftsbudgettet omfatter hovedkonti 0-6 (dranst 1 og 2) og er opdelt i 28 bevillingsniveauer/politikområder.

10 Økonomiudvalget	
11	Erhverv
12	Beredskab
13	Administration
15	Borgerservice, Indkomstoverførsler
16	Centrale puljer
19	Centrale puljer, Indkomstoverførsler
20	Befordring
22	Centrale puljer Udenfor service
20 Teknik- og Miljøudvalget	
21	Teknik og Ejendomme
22	Miljø og natur
23	Affaldshåndtering
24	Jordforsyning
30 Socialudvalget	
31	Voksen/Social
33	Førtidspension, tabt arbejdsfortj., Indko
36	Boligregnskab og statsref. enkeltsager
37	Forebyggelse og anbringelse
40 Sundhedsudvalget	
41	Sundhed
42	Pleje og omsorg
44	Aktivitetsbestemt medfinansiering
45	Pleje og omsorg, udenfor servicerammen
50 Kultur- og Fritidsudvalget	
51	Kultur
52	Fritid og idræt
60 Arbejdsmarkedsudvalget	
61	Kontante ydelser, Indkomstoverførsler
62	Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter
63	Driftsudgifter til aktivering, Indkomstoverførsler
70 Børn- og Skoleudvalget	
71	Uddannelse
72	Dagtilbud
80 Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget	
81	Bosætning og Landdistrikter

Driftsbevillingerne er etårige og bortfalder ved regnskabsårets afslutning.

Anlægsbevillinger

Anlægsbevillinger omfatter anlægsudgifter og -indtægter under hovedkonti 0 og 2-6 (dranst 3), samt udlån og lånoptagelse på hovedkonto 8.

Anlægsbevillinger knytter sig til det enkelte anlægsprojekt og gælder indtil anlægsprojektet er afsluttet.

Beløb, som Kommunalbestyrelsen har vedtaget at stille til rådighed for anlægsarbejder, er opført i Investeringsoversigten og benævnes rådighedsbeløb.

Rådighedsbeløbene er ét-årige og bortfalder ved regnskabsårets afslutning. Rådighedsbeløb har alene en finansiell funktion.

De afsatte rådighedsbeløb i Investeringsoversigten er opdelt på **3 anlægstyper**:

1. **Basisanlæg** som dækker dels en række **vedligeholdelses opgaver** omkring IT struktur, energioptimering af bygninger, legepladser, haller, svømmehaller m.v. og dels en række **rammepuljer** som sikrer finansiering af projekter til eksempelvis cykelstier, trafiksikkerhed, gaderenovering, planlægning, landsbyfornyelse, miljø og natur m.v.
2. **Struktur og kapacitetsudvikling** som er rådighedsbeløb til konkrete anlægsprojekter omkring udvikling af kapitalapparatet - forstået som projekter som af størrelse og karakter ikke kan afholdes inden for rammen til basisanlæg. Det kan også være investeringsbehov, afledt af analyser som skal udmøntes i ændringer af kapacitet. Dette vil typisk være et område hvor anlægsbudgettet varierer fra år til år afhængig af de konkrete projekter.
3. **Strategiske udviklingsprojekter** som er rådighedsbeløb til fyrtårnsprojekter, byfornyelse- og byudviklingsprojekter. Det kan også være projekter som understøtter fondsfinansierede projekter og anlæg som understøtter konkrete udviklingsstrategier. Også budgettet på dette område vil svinge fra år til år afhængig af de konkrete projekter. Mange af disse projekter vil typisk starte med afsættelse af beløb af "overslagsagtig" karakter som over tid konkretiseres både i forhold til indhold og nødvendige anlægsmidler.

Rådighedsbeløb afsat til basisanlæg gives som en fast årlig rammebevilling på udvalgsniveau.

Forslag til fordeling af rammebevilling for budgetåret sker i fagudvalgene og beskrivelsen heraf indgår som grundlag for budgettet, således at en samlet Kommunalbestyrelse kan se hvad der konkret forventes gennemført i det kommende budgetår.

Fagudvalgene kan inden for rammebevillingen ændre disponeringen af de afsatte rådighedsbeløb til basisanlæg uden på forhånd at indhente en tillægsbevilling fra Kommunalbestyrelsen.

Anlægsbevillinger gives særskilt til hvert anlægsprojekt

Afholdelse af anlægsudgifter forudsætter, at Kommunalbestyrelsen har meddelt en anlægsbevilling til det enkelte anlægsprojekt, samt at der er frigivet et rådighedsbeløb.

Efter indstilling fra Økonomiudvalget er følgende undtaget fra disse regler:

1. På investeringsoversigten fremgår forhåndsprioriterede anlæg samt igangsatte anlæg. Nogle af disse anlægsinvesteringer er flerårige og allerede bevilget. For anlæg, som er bevilget i et tidligere budgetår frigives rådighedsbeløbet automatisk ved budgettets vedtagelse benævnt "B/F".

Der frigives i alt **30,763 mio. kr.**, jfr. Investeringsoversigten 2026-2029.

Der er mulighed for at fravige reglen om at én anlægsbevilling gives særskilt til ét anlægsprojekt, såfremt det drejer sig om mindre, ensartede anlægsprojekter.

En anlægsbevillingsramme eller anlægspulje kan uden yderligere beslutning i Kommunalbestyrelsen udmøntes til flere enkeltstående anlægsprojekter, hvis anlægsprojekterne er:

1. Af beløbsmæssigt mindre omfang
2. nært beslægtede, dvs. samme projekttype
3. Enten afsluttes inden for det pågældende budgetår eller udgør veldefinerede projekter.

Alle tre betingelser skal være opfyldt for den enkelte rammebevilling.

I sådanne tilfælde kan mer- og mindreforbrug omplaceres mellem delprojekterne inden for den samlede bevilling, fx ved renovering af flere broer, energibesparende tiltag eller helhedsrenoveringer af skoler.

Finansielle konti

Økonomiudvalget har bevillingsniveauer under hovedkonto 7, Renter, tilskud, udligning og skatter samt hovedkonto 8, Balanceforskydninger:

- 01. Skatter
- 02. Generelle tilskud m.v.
- 03. Renter
- 04. Likvide aktiver
- 05. Optagne lån
- 06. Afdrag på lån
- 07. Øvrige Finansforskydninger
- 08. Aktiver og forpligtelser
- 13. Rente - Ældreboliger
- 15. Optagne lån – Ældreboliger
- 16. Afdrag på lån – Ældreboliger

Tillægsbevillinger

Regeringens sanktionsregler betyder, at merforbrug i budgetåret kan resultere i væsentlige fradrag i bloktilskuddet året efter.

Som udgangspunkt gives der ikke tillægsbevillinger til serviceområder finansieret af kassebeholdningen.

Hvis der opstår behov for ekstra ressourcer på et område, skal der stilles forslag til finansiering inden for områdets bevillingsramme.

Tillægsbevillinger til indkomstoverførsler og områder uden for servicerammen gives som udgangspunkt ikke, medmindre de kan finansieres af reguleringer af budgetgaranti, beskæftigelsestilskud eller anden regulering.

Økonomiudvalget er bemyndiget til at meddele tillægsbevillinger i tilfælde, hvor beløb fra en drifts- eller anlægsbevilling ønskes overført til en anden drifts- eller anlægsbevilling, det vil sige, hvor en bevilling giver netto 0 kr.

Det forudsættes, at Økonomiudvalgets omdisponering af midlerne træffes efter indstilling fra de berørte udvalg.

Bemyndigelsen gælder ikke tillægsbevillingsbehov opstået på konto 7 og 8.

Budgetomplaceringer

Aftaleholdere og Fagchefer har, inden for de efterfølgende beskrevne kriterier, bemyndigelse til at foretage budgetomplaceringer inden for de enkelte driftsbevillinger/politikområder.

Budgetomplacering er en forhøjelse og tilsvarende nedskrivelse af to eller flere budgetposter inden for samme bevilling.

Ønske om budgetomplaceringer mellem kontoområder inden for Aftaleenhedens/institutionens budgetramme godkendes af den stedlige leder.

Budgetomplacering mellem Aftaleenheder/afdelinger, men inden for det enkelte bevillingsområde /politikområde skal godkendes af pågældende fagchef.

Budgetomplaceringer i konflikt med de i budgettet indarbejdede materielle forudsætninger skal altid godkendes af Kommunalbestyrelsen.

Overførsel af bevilling til efterfølgende år

Vedrørende regnskabsaflæggelse henvises til Tønder Kommunes økonomiske principper.

Drifts- og rådighedsbeløb bortfalder ved regnskabsårets udgang, og kan ikke uden Kommunalbestyrelsens godkendelse overføres til det efterfølgende regnskabsår.

Overførsel søges i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Opsparing/lån – Serviceramme (Drift)

Garantioverførsler: Kontraktområder

Kontraktområder er karakteriseret som institutioner og administrative driftsområder.

Mindre- og merforbrug mellem 0-2 % overføres fuldt ud.

Opgørelse sker ultimo januar på institutions- og afdelingsniveau – også benævnt "kontraktområder". Mindre- og merforbrug mellem 0-2 % godkendes i Økonomiudvalget/Kommunalbestyrelsen i senest i marts måned og indberettes umiddelbart herefter i økonomisystemet.

Mindreforbrug over 2 % overføres ikke, men kan undtagelsesvist behandles sammen med "øvrige overførsler".

Undtagelsesvist kan der gives dispensation fra regler for garantioverførsler. En ansøgning imødekommes hvis der

- * har været væsentlige ændrede forhold i budgetåret i forhold til budgetforudsætningerne,
- * er en tidsforskydning i betalingerne, således at betalinger for allerede foretagne dispositioner først sker i det efterfølgende budgetår.
- * Ansøgningsfrist udmeldes i "Økonomiske procedurer".

Hvis en institution har et konkret ønske om opsparing til en fysisk ting – bus, udskiftning af inventar og lignende er processen således:

- * Ansøgning fremsendes via fagchefen.
- * Udvidelsesforslag, drift eller anlæg, udarbejdes til budgetlægningen.
- * Her beskrives formål, omfang, forventet anskaffelsestidspunkt og institutionens egenfinansiering.
- * Forslaget indgår i den politiske prioritering i budgetfasen på linje med øvrige forslag.

Øvrige overførsler: puljer, projekter og fællesområder

Inden den politiske behandling i Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelse om overførsel af uforbrugte driftsmidler behandler Direktionen et samlet oplæg med udgangspunkt i en opgørelse på fagchefniveau.

Fra et helhedsperspektiv vurderer Direktionen, om der er behov for hjælp til områder med merforbrug fra områder med mindreforbrug. Generelt vil Direktionens vurdering af det samlede oplæg primært ske med udgangspunkt i begrundelse for tidsmæssig forskydning og en samlet vurdering af service-rammen.

Puljer og projekter:

Midler som er afsat til konkrete igangværende indsatser og projekter, hvor der kan være tale om tidsmæssig forskydning.

Som udgangspunkt vil mer-/mindreforbrug fra

- * tilskud og puljemidler fra eksterne parter,
- * konkrete politiske beslutninger og indsatser i øvrigt,
- * barselpulje,
- * resultat fra bruger/takstfinansierede områder som f.eks. skadedyrsbekæmpelse,
- * driftsresultat fra Asyl Syd

blive overført fuldt ud.

Mer-/mindreforbrug fra forsikringspulje og vintervedligeholdelse reguleres via kassen.

Fællesområder:

For eventuelt øvrige uforbrugte driftsmidler, som ønskes overført, skal Fagchefen fremsende redegørelse med detaljeret beskrivelse af formål og tidshorisont, for anvendelse af de overførte midler.

Uden for servicerammen (Drift)

Uforbrugte midler fra aktivitetsbestemt medfinansiering overføres til eventuelt kommende efterregulering. Statsrefusion vedrørende særligt dyre enkeltsager indgår i opgørelse af overførselsadgang for servicerammen.

Indkomstoverførsler (Drift)

Overførsel til samlet pulje til eventuel kommende efterregulering.

Anlægsbevillinger

Anlæg omhandler selvstændige sager/projekter, hvor der som udgangspunkt er 100 % overførselsadgang af alle frigivne ikke forbrugte rådighedsbeløb mellem budgetår.

Det betyder som udgangspunkt

- * at alle frigivne ikke forbrugte rådighedsbeløb fra igangværende sager/projekter overføres,
- * at uforbrugte midler fra anlægspuljer (ikke konkrete projekter) som udgangspunkt ikke overføres, med mindre det kan begrundes i en uforudset tidsmæssig forskydning,
- * at overførte midler indgår i revurdering af de samlede anlægsaktiviteter inden budgetlægningen for det kommende budgetår.

Afsluttede anlægsprojekter med en bevilling på sammenlagt brutto 2 mio. kr. eller derover, skal ved regnskabsårets afslutning særskilt forelægges Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Afsluttede anlægsprojekter på under 2 mio. kr. brutto, såvel som ikke afsluttede anlægsprojekter, indgår i oversigten til regnskabsmaterialet og skal ligeledes godkendes af Kommunalbestyrelsen.

Regnskaber og tilhørende revisionsberetninger for selvejende institutioner m.v. forelægges alene for vedkommende fagudvalg.

Netto- / bruttobevillingsprincip

Bevillingsbindingen er fastlagt til de i bevillingsoversigten anførte nettobeløb på alle driftsområder (hovedkonto 0 og 2-6).

Fagudvalgene har derfor mulighed for at afholde flere udgifter end forudsat i budgettet, når merudgiften modsvares af en tilsvarende merindtægt. Ved væsentlige ændringer, der ikke er forudsat i bemærkninger til budgettet, skal sagen forelægges Kommunalbestyrelsen til godkendelse - inden iværksættelse af tiltag.

Bevillingerne vedr. de finansielle poster på hovedkonto 7 og 8 afgives som bruttobevillinger.

Fastsættelse af betaling fra borgerne for ydelser fra kommunale forsyningsvirksomheder, for benyttelse af sociale institutioner og ordninger samt skolefritidsordninger m.v. skal altid godkendes af Kommunalbestyrelsen.

Ændringer i bevillinger indberettes efter bruttoposteringsprincippet (udgifter/indtægter).

Kompetencer i økonomistyringen

Økonomiudvalget påser på Kommunalbestyrelsens vegne, at bevillingerne ikke overskrides.

Fagudvalgene er ansvarlige for overholdelse af nettobevillingerne og påser, at budgetbeløb på de enkelte politikområder ikke overskrides.

Forvaltningerne administrerer på udvalgenes vegne i overensstemmelse med budgettets forudsætninger og rammer, som disse er specificeret i budgettet og uddybet i budgetbemærkningerne.

Kontraktområder, Institutioner og afdelinger er ansvarlige for overholdelse af enhedens budgetramme. Institutionsledere/Aftaleholdere kan nedlægge, ændre og oprette stillinger, så længe det sker indenfor institutionens lønsum. I tilfælde hvor der i love, regler og overenskomster er krav til personalets faglige uddannelse, er det institutionslederens ansvar, at disse bliver overholdt.

Økonomi og Løn skal altid inddrages i sager med økonomisk indhold inden fremsendelse til fagudvalget.

Bevillingsoversigt

I 1.000 kr.		2026 Udgift	2026 Indtægt	2027 Udgift	2027 Indtægt	2028 Udgift	2028 Indtægt	2029 Udgift	2029 Indtægt
INDTÆGTER									
Skatter	BEV	925	-1.998.609	940	-2.017.345	957	-1.992.432	982	-2.134.009
Generelle tilskud m.v.	BEV	0	-1.217.899	0	-1.261.914	0	-1.368.556	0	-1.303.063
INDTÆGTER I ALT		925	-3.216.508	940	-3.279.260	957	-3.360.988	982	-3.437.071
DRIFTSVIRKSOMHE D (inkl. refusion)									
Servicerammen		2.488.443	-286.074	2.469.571	-285.700	2.450.981	-285.594	2.439.821	-285.594
Økonomiudvalget		499.867	-26.230	503.992	-25.910	505.230	-25.804	508.679	-25.804
Erhverv	BEV	15.071	-426	16.026	-107	15.221	0	15.221	0
Beredskab	BEV	10.191		10.191		10.191		10.191	
Administration	BEV	394.230	-24.205	391.406	-24.205	387.207	-24.205	384.196	-24.205
Centrale puljer	BEV	36.925	0	43.334	0	49.994	0	56.873	0
Befordring	BEV	43.450	-1.598	43.036	-1.598	42.618	-1.598	42.199	-1.598
Teknik og Miljøudvalget		224.296	-47.626	221.148	-47.572	218.224	-47.572	216.369	-47.572
Teknik og Ejendomme	BEV	205.874	-40.434	202.914	-40.380	200.304	-40.380	198.645	-40.380
Miljø og natur	BEV	18.089	-1.081	17.900	-1.081	17.587	-1.081	17.390	-1.081
Jordforsyning	BEV	334	-6.110	334	-6.110	334	-6.110	334	-6.110
Socialudvalget		491.411	-91.470	488.537	-91.470	485.362	-91.470	482.229	-91.470
Voksen/Social	BEV	328.847	-88.668	327.195	-88.668	325.543	-88.668	323.976	-88.668
Forebyggelse og anbringelse	BEV	162.564	-2.802	161.342	-2.802	159.818	-2.802	158.254	-2.802
Sundhedsudvalget		552.660	-45.315	549.638	-45.315	547.848	-45.315	547.060	-45.315
Sundhed	BEV	35.734	-191	33.310	-191	32.830	-191	32.330	-191
Pleje og omsorg	BEV	516.925	-45.124	516.328	-45.124	515.019	-45.124	514.730	-45.124
Kultur og Fritidsudvalget		71.220	-9.549	70.575	-9.549	69.960	-9.549	69.329	-9.549
Kultur	BEV	32.291	-2.919	31.984	-2.919	31.692	-2.919	31.390	-2.919
Fritid og idræt	BEV	38.929	-6.630	38.591	-6.630	38.268	-6.630	37.939	-6.630
Arbejdsmarkedsudvalget		28.970	0	29.955	0	29.656	0	29.343	0
Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter	BEV	28.970	0	29.955	0	29.656	0	29.343	0
Børn og Skoleudvalget		617.769	-65.884	603.589	-65.884	592.829	-65.884	584.953	-65.884
Uddannelse	BEV	402.242	-18.859	391.619	-18.859	385.518	-18.859	379.495	-18.859
Dagtilbud	BEV	215.527	-47.025	211.970	-47.025	207.311	-47.025	205.458	-47.025
Klima-, Vækst- og Udviklingsudvalget		2.252	0	2.137	0	1.873	0	1.858	0
Bosætning og Landdistrikter	BEV	2.252		2.137		1.873		1.858	
Uden for servicerammen		208.377	-54.971	208.377	-54.971	208.377	-54.971	208.377	-54.971
Socialudvalget									
Boligregnskab og statsref. enkeltsager	BEV	4.044	-40.021	4.044	-40.021	4.044	-40.021	4.044	-40.021
Sundhedsudvalget									
Aktivitetsbestemt medfinansiering	BEV	194.373		194.373		194.373		194.373	

I 1.000 kr.		2026 Udgift	2026 Indtægt	2027 Udgift	2027 Indtægt	2028 Udgift	2028 Indtægt	2029 Udgift	2029 Indtægt
Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	BEV	9.960	-14.951	9.960	-14.951	9.960	-14.951	9.960	-14.951
Indkomstoverførsle r		937.056	-173.429	924.405	-169.866	930.273	-169.866	921.094	-169.866
Økonomiudvalget									
Borgerservice, Indkomstoverførsler	BEV	39.890	-4.827	39.345	-4.827	39.195	-4.827	38.891	-4.827
Socialudvalget									
Førtidspension, tabt arbejdsfortj.,Indko	BEV	348.590	-9.030	350.949	-9.030	354.224	-9.030	354.887	-9.030
Arbejdsmarkedsud valget									
Kontante ydelser, Indkomstoverførsler	BEV	496.534	-145.763	482.070	-142.200	484.811	-142.200	475.273	-142.200
Driftsudgifter til aktivering,Indkomsto v	BEV	52.043	-13.810	52.042	-13.810	52.043	-13.810	52.043	-13.810
DRIFTSVIRKSOMHE D I ALT		3.633.876	-514.475	3.602.353	-510.538	3.589.630	-510.432	3.569.292	-510.432
ANLÆGSVIRKSOM HED									
Økonomiudvalget - Anlæg		8.257		46.044		56.777		57.858	
Basisanlæg	RÅD	6.829		6.582		6.582		6.582	
IT investeringer & netforbindelser 2026-2029(1077)		4.181		4.181		4.181		4.181	
Anlægsbidr. Brand & Redning Sønderjylland (706)		1.269		1.022		1.022		1.022	
Planlægningsopgave r (885)		1.379		1.379		1.379		1.379	
Strategisk udvikling Detailforum centerbyer - infostand(1062)	RÅD	1.428		39.462		50.195		51.275	
Forventet anlægsoverførsler fra 2026 -I 2027(1078)	RÅD	-10.000		10.000					
Tønder 2030	RÅD			12.396		27.629		43.857	
Erhvervsudvikling (591)	RÅD	418		418		418		418	
Masterplan for Tønderhallerne (825)	RÅD	5.059		9.197		9.197			
Zeppelin Tønder (848)	RÅD	1.950		1.950		1.950		1.000	
Tilskud til etablering af et museum for HJ We(849)	RÅD	500							
Foreningen Museum Wegner (991)	RÅD	0		3.000		6.000		6.000	
Tønnisgaard - Dannet af Havet (992)	RÅD	2.500		2.500		5.000			
Teknik og Plan - Anlæg		26.691		23.384		25.022		18.941	
Basisanlæg	RÅD	17.441		17.441		17.441		17.441	

I 1.000 kr.		2026 Udgift	2026 Indtægt	2027 Udgift	2027 Indtægt	2028 Udgift	2028 Indtægt	2029 Udgift	2029 Indtægt
Pulje trafiksikkerhed, gaderen. mv(1060)		8.047		8.047		8.047		8.047	
Pulje til cykelstier og vejanlæg (1061)		8.014		8.014		8.015		8.015	
Energioptimering (912)		1.379		1.379		1.379		1.379	
Struktur & kapacitet		9.250		5.943		7.580		1.500	
Pulje til legepladser (1037)	RÅD	1.500		1.500		1.500		1.500	
Ådiger og klæggrave (1063)	RÅD	1.500							
Trøjborg - sikring vandstand voldg(1064)	RÅD	2.400							
Spildevandsplan 2028-2037 (1066)	RÅD	350		350		350			
Affaldsplan 2027-2037 (1067)	RÅD	500							
Energimærkning af kom. bygninger (1068)	RÅD	3.000							
Gaderenovering Kongevej etape 5 (973)	RÅD	0		4.093		5.730			
Miljø og Natur - Anlæg		5.321		7.321		2.321		1.571	
Basisanlæg	RÅD	921		921		921		921	
Pulje Miljø og Natur 2024-2027 (997)		921		921		921		921	
Strategisk udvikling LIFE Wadden Sea Birds		3.000		5.000					
publikumsfac(1069)	RÅD	3.000		5.000					
Struktur & kapacitet Brede Å-udvalget, kortlægning mv. (1065)	RÅD	1.400		1.400		1.400		650	
		1.400		1.400		1.400		650	
Jordforsyning - Anlæg		3.582	-5.149	3.582	-5.149	3.582	-5.149	3.582	-5.149
Jordforsyning		3.582	-5.149	3.582	-5.149	3.582	-5.149	3.582	-5.149
Salg af jord - Jordforsyningspuljen (980)	RÅD	3.582	-5.149	3.582	-5.149	3.582	-5.149	3.582	-5.149
Socialudvalget - Anlæg		6.540		1.840		1.840		1.840	
Strategisk udvikling		1.000							
Omstilling af tilbud spec. område (1071)	RÅD	1.000							
Struktur & kapacitet		5.540		1.840		1.840		1.840	
Udvidelse af Lærkely med 2 pladser(1070)	RÅD	3.700							
Renoveringspulje til værksteder §103/104 (913)	RÅD	920		920		920		920	
Renoveringsplan for Voksen/Social (971)	RÅD	920		920		920		920	
Sundhedsudvalget - Anlæg		523		523		523		523	
Basisanlæg	RÅD	523		523		523		523	

I 1.000 kr.		2026 Udgift	2026 Indtægt	2027 Udgift	2027 Indtægt	2028 Udgift	2028 Indtægt	2029 Udgift	2029 Indtægt
Udskiftning af maskinel		523		523		523		523	
Fælleskøkken (868)									
Kultur- og Fritidsudvalget - Anlæg		5.262		14.412		8.412		8.412	
Basisanlæg	RÅD	4.912		4.912		4.912		4.912	
Museum		732		732		732		732	
Sønderjylland (175)									
Halrenoveringspulje n (725)		3.136		3.136		3.136		3.136	
Tekniske installationer		1.045		1.045		1.045		1.045	
svømmehaller (799)									
Strategisk udvikling				3.500		3.500		3.500	
Facilitetsstrategi (1072)	RÅD			3.500		3.500		3.500	
Struktur & kapacitet		350		6.000					
Udskiftning af græstæppe på kunstbane i Løgum(850)	RÅD	350		6.000					
Børn- og Skoleudvalget - Anlæg		10.918		5.918		418		418	
Basisanlæg	RÅD	418		418		418		418	
Legepladser pulje til renovering (506)		418		418		418		418	
Strategisk udvikling		5.000							
Fremtidens skole- og dagtilbud (1074)	RÅD	5.000							
Struktur & kapacitet		5.500		5.500					
Faglokaler på skolerne (1073)	RÅD	5.500		5.500					
Klima-, Vækst- og Udvik.udvalget - Anlæg		46.418	-5.437	19.287	-5.437	19.287	-5.437	20.788	-5.437
Basisanlæg	RÅD	11.368	-5.437	11.368	-5.437	11.368	-5.437	11.368	-5.437
Landsbyfornyelse 2026-2029 (1053)		9.005	-5.437	9.005	-5.437	9.005	-5.437	9.005	-5.437
Bygningsforny. & skimmelsvamp 2026-2029 (1054)		1.840		1.840		1.840		1.840	
Understøttelse af LUP (910)		523		523		523		523	
Strategisk udvikling		35.051		7.920		7.920		9.420	
Toftlund Sport- og Fritidscenter (1001)	RÅD	28.956							
Tønder									
Byfornyelsepulje 2026 (1055)	RÅD	1.925		2.500		2.500		2.500	
Klimatilpasningspulje (1075)	RÅD	1.000		2.000		2.000		3.000	
Visionsplan Tønder Midtby (1076)	RÅD	750							
Udviklingsplan Rømø (782)	RÅD	920		920		920		920	
Byudviklingsplaner (968)	RÅD	1.500		2.500		2.500		3.000	

I 1.000 kr.		2026	2026	2027	2027	2028	2028	2029	2029
ANLÆGSVIRKSOMHED I ALT		Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
		113.511	-10.585	122.310	-10.585	118.181	-10.585	113.931	-10.585
PRIS OG LØNSTIGNINGER				119.480	-18.107	242.219	-36.873	367.107	-56.333
RENTER									
Renter	BEV	5.800	-13082	5.770	-12106,25	5.800	-11167	5.810	-10807
Renter - ældreboliger	BEV	1.500		1.500		1.500		1.500	
RENTER I ALT		7.300	-13.082	7.270	-12.106	7.300	-11.167	7.310	-10.807
RESULTAT AF SKATTEFINANSIER ET OMRÅDE		3.755.612	-3.754.650	3.852.353	-3.830.596	3.958.288	-3.930.045	4.058.622	-4.025.228
ØVRIGE FINANSFORSKYDNINGER OG FINANSIERING									
LÅNOPTAGELSE	BEV		-24.000		-5.000		-5.000		-5.000
AFDRAG PÅ LÅN	BEV								
AFDRAG PÅ LÅN	BEV	29.898		30.949		31.997		33.070	
AFDRAG PÅ LÅN - ÆLDREBOLIGER	BEV	8.611		8.644		8.713		8.713	
ØVRIGE FINANSFORSKYDNINGER	BEV	497	-19.167	497	-19.167	497	-19.167	497	-19.306
ÆNDRING AF LIKVIDE AKTIVER	BEV	3.199			-37.681		-45.284		-51.368
ØVRIG FINANSFORSKYDNING OG FINANSIERING I ALT		42.205	-43.167	40.090	-61.847	41.208	-69.451	42.280	-75.674
BALANCE		3.797.817	-3.797.817	3.892.443	-3.892.443	3.999.496	-3.999.496	4.100.902	-4.100.902

Budgetforudsætninger

Forudsætninger

	2026	2027	2028	2029
Statsgaranti - CPR folketal pr. 1/1	36.266	35.868	35.696	35.531
2024 = Faktisk CPR folketal Følgende år er prognose fra Danmarks Statistik				
Udskrivningsprocent	25,3	25,3	25,3	25,3
Statsgaranteret udskrivningsgrundlag	7.387.348			
KL's skøn over udskrivningsgrundlag	7.135.205	7.367.466	7.614.319	7.878.591
<u>Selskabsskatter</u>				
Selskabsskatter	-27.451			
Udligning af selskabsskatter	-32.736			
<u>Grundskyld</u>				
Grundskyldspromille	10,80	10,8	10,8	10,8
Grundskyldspromille, Produktionsjord (landbrug m.v.)	6,44	6,44	6,44	6,44
Statsgaranteret grundværdi				
Øvrige ejendomme	3.498.354			
Produktionsjord (landbrug m.v.)	3.707.101			
<u>Dækningsafgift</u>				
Ifølge ny lov om ejendomsskat, skal dækningsafgift for offentlige ejendomme svare til det beløb, der blev opkrævet for 2023.	-699	-699	-699	-699
Udligning af dækningsafgift for off. Ejendomme	-456	-451	-447	-443
	2025-	2026-	2027-	2028-
<u>Vækstprocenter (KL's skøn)</u>	2026	2027	2028	2029
Udskrivningsgrundlag	2,0	3,3	3,4	3,5
<u>Bidrag til regioner</u>				
Betaling til regioner, udviklingsbidrag	129			

Skatter

	2026	2027	2028	2029
Indkomstskatter				
Udskrivningsgrundlag Statsgaranti	7.387.348	7.367.466	7.614.319	7.878.591
Afregning af forskelsbeløb		-18.399	71.726	
Provenu (1.000)	-1.868.999	-1.882.368	-1.854.697	-1.993.284
Medfinansiering af skrå skatteloft	925	940	960	987
Samlet provenu (1.000)	-1.868.074	-1.881.428	-1.853.740	-1.992.302
Selskabsskatter				
Provenu af selskabsskatter	-27.451	-32.578	-33.837	-34.725
Samlet provenu (1.000)	-27.451	-32.578	-33.837	-34.725
Dødsboskat og Forskerskat				
Afregning af Dødsboskat	-1.630			
Forskerskat	-1.566			
Samlet provenu (1.000)	-3.196	0	0	0
Grundskyld, statsgaranteret				
Grundværdier				
Øvrige ejendomme	3.498.354	3.632.052	3.719.942	3.791.305
Produktionsjord (landbrug m.v.)	3.707.101	3.781.317	3.857.015	3.957.451
Provenu for øvrige ejendomme	-73.239	-76.038	-77.878	-79.372
Provenu for produktionsjord (landbrug m.v.)	-25.025	-25.526	-26.037	-26.715
Provenu(1.000)	-98.264	-101.564	-103.915	-106.087
Provenu af dækningsafgift				
Provenu for dækningsafgift af grundværdi	-699	-699	-699	-699
Provenu (1.000)	-699	-699	-699	-699
Skatter - Samlet provenu	-1.997.684	-2.003.344	-2.071.202	-2.142.924

Generelle tilskud

GENERELLE TILSKUD, statsgaranteret	2026	2027	2028	2029
7.80 Udligning og generelle tilskud				
Kommunal udligning				
Udligning af beskatningsgrundlag	-217.896	-258.177	-264.594	-269.904
Tillæg for kommuner med lavt beskatningsgrundlag	-12.984	-22.676	-22.929	-22.833
Finansieringsandel af tillæg vedr. beskatningsgrundlag	-6.240	-5.539	-5.479	-5.611
Korr. vedr. overudligning	1.824	1.725	1.771	1.808
Udligning af udgiftsbehov	-277.980	-287.025	-299.172	-313.764
Tillæg for kommuner med højt udgiftsniveau	-5.976	-6.173	-6.434	-6.748
Finansieringsandel af tillæg vedr. udgiftsbehov	1.584	1.614	1.663	1.715
Særlig kompensation	7.368	7.368	7.368	7.368
Efterregulering af tidligere år		-44.251	-91.101	
Statstilskud				
Statstilskud	-471.948	-425.538	-463.189	-488.650
Statstilskud betinget vedr. service	-18.072	-17.937	-17.801	-17.670
Statstilskud betinget vedr. anlæg	-6.024	-5.979	-5.934	-5.890
Udligning af selskabsskat	-32.736	-35.318	-35.529	-36.045
Udligning af dækningsafgift f. off. ejendomme	-456	-451	-447	-443
I ALT	-1.039.536	-1.098.357	-1.201.806	-1.156.668
7.81 Udligning og tilskud vedrørende udlændinge				
Udligning vedrørende udlændinge	3.024	2.894	2.779	2.780
I ALT	3.024	2.894	2.779	2.780
7.82 Kommunale bidrag til regioner				
Betaling til regioner, udviklingsbidrag	4.678	4.775	4.904	5.038
I ALT	4.678	4.775	4.904	5.038
7.86 Særlige tilskud				
Tilskud til bedre dagtilbud	-3.384	-3.492	-3.604	-3.719
Statstilskud vedr. generelt løft af ældreplejen	-7.128	-7.350	-7.586	-7.828
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-9.540	-9.848	-10.163	-10.489
Tilskud til en værdig ældrepleje	-9.996	-10.316	-10.646	-10.987
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	-948	-978	-1.010	-1.042
Kompensation vedr. nettotab sfa. ændring i dækningsafgiften	-4.464	-4.464	-4.464	
Tilskud til udsatte yder- og ø-kommuner	-55.524	-57.301	-59.134	-61.027
Tilskud til grænsenære kommuner	-10.620	-10.960	-11.311	-11.672
Tilskud til vanskeligt stillede kommuner	-15.000	0	0	0
Særlig finansieringstilskud	-19.068	-19.068	-19.068	
Tilskud til kommuner med vanskelige øk. vilkår	-14.616	-14.616	-14.616	-14.616
Finansieringstilskud	-32.832	-32.832	-32.832	-32.832
VE-tilskud 2026	-2.945			
I ALT	-186.065	-171.226	-174.434	-154.212

Anvendte pris- og lønskøn

	2024- 2025	2025- 2026	2026- 2027	2027- 2028	2028- 2029
Lønninger	3,59	1,93	3,00	3,00	3,00
Fødevarer	2,90	0,87	1,23	1,23	1,23
Brændsel og drivmidler	0,73	0,27	1,23	1,23	1,23
Køb af jord og bygninger	3,60	2,37	1,23	1,23	1,23
Anskaffelser	2,50	1,27	1,23	1,23	1,23
Øvrige varekøb	-0,94	0,72	1,23	1,23	1,23
Tjenesteydelser uden moms	2,97	2,07	2,70	2,70	2,70
Entreprenør- og håndværkerydelser	2,57	1,90	1,90	1,90	1,90
Betalinger til staten	3,61	4,32	4,28	4,28	4,28
Betalinger til kommuner	3,71	2,50	2,80	2,80	2,80
Betalinger til regioner	3,78	2,80	2,52	2,52	2,52
Øvrige tjenesteydelser	2,90	2,07	2,70	2,70	2,70
Tjenestemandspension	4,22	2,85	3,00	3,00	3,00
Overførsler til personer	3,60	4,50	4,50	4,50	4,50
Øvrige tilskud og overførsler	3,36	2,26	2,89	2,89	2,89
Egne huslejeindtægter	3,71	2,50	2,80	2,80	2,80
Salg af produkter og tjenesteydelser	3,71	2,50	2,80	2,80	2,80
Betalinger fra staten	3,71	2,50	2,80	2,80	2,80
Betalinger fra kommuner	3,71	2,50	2,80	2,80	2,80
Betalinger fra regioner	3,71	2,50	2,80	2,80	2,80
Øvrige indtægter	3,71	3,13	2,80	2,80	2,80
Statstilskud	3,30	4,50	4,50	4,50	4,50
Overførte lønninger	4,00	3,48	3,00	3,00	3,00
Overførte varekøb	3,13	1,33	1,23	1,23	1,23
Overførte tjenesteydelser	3,91	3,27	3,18	3,18	3,18
Interne indtægter	3,92	2,37	2,37	2,37	2,37
Gennemsnitlig pris- og lønfremskrivning (KL)	3,70	3,10	2,80	2,80	2,80

Pris- og lønskøn er baseret på Kommunernes Landsforening samt kommunens egne beregninger, herunder indregning af indkøbsrationaler.